

δικαιολογημένη αιτία` αυτό ισχύει και για την ένσταση κατάχρησης δικαιώματος, β) αν προέκυψαν για πρώτη φορά μεταγενέστερα και γ) αν αποδεικνύονται εγγράφως ή με δικαστική ομολογία του αντιδίκου.»

*** Η παρ.2 του άρθρου 269, όπως αυτό είχε αντικατασταθεί με το άρθρο 11 Ν.2915/2001, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 25 παρ.3 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Το άρθρο 270 καταργείται.

Άρθρο 270

«1. Ενώπιον των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων η Συζήτηση είναι προφορική. Ο δικαστής οφείλει πριν από τη Συζήτηση να έχει ενημερωθεί επί της αγωγής και επί των εκατέρωθεν ισχυρισμάν και αποδεικτικών μέσων και ιδίως ως προς τα θέματα και το βάρος Απόδειξης των ισχυρισμών. Οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποι τους οφείλουν κατά τη Συζήτηση στο ακροατήριο να εμφανισθούν αυτοπροσώπως. Η μη εμφάνιση του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου του στο ακροατήριο, αν είναι αδικαιολόγητη, εκτιμάται από το δικαστήριο ελεύθερα.

2. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα Αποδεικτικά μέσα που πληρούν τους όρους του νόμου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη αποδεικτική δύναμη του καθενός. Συμπληρωματικά μπορεί να λαμβάνει υπόψη και να εκτιμά ελεύθερα και Αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου, με την επιφύλαξη των άρθρων 393 και 394. Ενορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου λαμβάνονται υπόψη το πολύ τρεις για κάθε πλευρά και μόνον αν έχουν δοθεί ίστερα από κλήτευση του αντιδίκου δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση και, αν πρόκειται να δοθούν στην αλλοδαπή, οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από αυτή. Για την αντίκρουση ένορκων βεβαιώσεων έπιπρέπεται η προσκομιδή, μέσα στις προθεσμίες της παραγράφου 3 του άρθρου 237 και του γ` εδαφίου του άρθρου 238, πρόσθετων βεβαιώσεων, το πολύ ίσου αριθμού προς τις αντικρουόμενες.

3. Το δικαστήριο ζητεί τις αναγκαίες

πληροφορίες και διασαφήσεις από τους διαδίκους ή τους εκπροσώπους τους και τους εξετάζει κατά την κρίση του σύμφωνα με τα άρθρα 415 επόμενα. Οφείλει να εξετάσει έναν τουλάχιστον από τους προτεινόμενους και παριστάμενους μάρτυρες για κάθε πλευρά. Σε περίπτωση ομοδικίας μπορεί να εξετασθεί ένας μάρτυρας για κάθε ομόδικο, αν τούτο κριθεί απαραίτητο λόγω διαφορετικών συμφερόντων.

4. Το δικαστήριο, αν είναι αναγκαίο, διατάσσει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη με προφορική ανακοίνωση που καταχωρίζεται στα Πρακτικά. Στην ανακοίνωση αυτή προσδιορίζεται ο τόπος, ο χρόνος, τα ονόματα των πραγματογνωμόνων, το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, η προθεσμία για την κατάθεση της γνωμοδότησης των πραγματογνωμόνων, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από εξήντα ημέρες, καθώς και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο.

«5. Οι υποθέσεις εκφωνούνται με τη σειρά τους από το πινάκιο και συζητούνται αμέσως αυτές για τις οποίες δεν θα διεξαχθεί εμμάρτυρη απόδειξη. Αν πρόκειται να εξεταστούν μάρτυρες η συζήτηση μπορεί να διακόπτεται και για την αμέσως επόμενη δικάσιμο της ίδιας σύνθεσης, κατά την οποία και ολοκληρώνεται η συζήτηση χωρίς την παρουσία των διαδίκων ή των πληρεξουσίων δικηγόρων τους, αφού προηγηθεί η εξέταση των μαρτύρων. Οι μάρτυρες εξετάζονται ξεχωριστά για κάθε υπόθεση ενώπιον του ορισμένου από τον πρόεδρο εισηγητή δικαστή «χωρίς την παρουσία γραμματέα». Ο ακριβής τόπος και χρόνος διεξαγωγής των εμμάρτυρων αποδείξεων καθορίζεται κατά την αρχική δικάσιμο αμέσως μετά την εκφώνηση και τη διακοπή της συζήτησης με ανακοίνωση του προέδρου, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά και επέχει θέση κλήτευσης όλων των διαδίκων και εκείνων που δεν παρίστανται. Ο εισηγητής αποφασίζει για όλα τα σχετικά με την απόδειξη διαδικαστικά ζητήματα.»

*** Η παράγραφος 5 αντικαταστάθηκε από 13.5.2012, ως άνω, δυνάμει των άρθρων 9 και 110 παρ.20 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012.

*** Οι λέξεις «χωρίς την παρουσία γραμματέα» προστέθηκαν στο τέλος του εδαφίου γ` της παρ.5 με το άρθρο 102 παρ.3 Ν.4139/2013, ΦΕΚ Α 74/20.3.2013.

6. Η οριστική απόφαση εκδίδεται με βάση τα

Αποδεικτικά μέσα που οι διάδικοι έχουν προσκομίσει και τις αποδείξεις που έχουν διεξαχθεί στο ακροατήριο.

7. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους κατά τη διάρκεια της Συζήτησης να παρίστανται σε άλλο τόπο και να ενεργούν εκεί διαδικαστικές πράξεις. Η Συζήτηση αυτή μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο, όπου παρίστανται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους.

8. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει την εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων χωρίς αυτοί να παρίστανται στην αίθουσα συνεδρίασης του, η δε σχετική απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η εξέταση μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο εξέτασης των μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων. Η εξέταση αυτή, η οποία θεωρείται ότι διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου, έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ με την εξέταση στο ακροατήριο.»

*** Το άρθρο 270, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρ.12 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109, αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 28 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Με το άρθρο 72 παρ.9 του αυτού νόμου ορίζεται ότι "Οι διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας θα τεθούν σε εφαρμογή με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και στο οποίο θα ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της και ειδικότερα η διεξαγωγή της Συζήτησης και η εξέταση προσώπων από το δικαστήριο με τεχνολογικά μέσα, όταν τα πρόσωπα αυτά βρίσκονται εκτός της αίθουσας του δικαστηρίου και σε άλλο τόπο".

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΒΛ. ΚΑΙ ΠΔ 142/2013, ΦΕΚ Α 227/22.10.2013, "Εφαρμογή της τηλεοπτικής συνεδρίασης σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΠολΔ".

Άρθρο 270Α

***Το άρθρο 270Α, το οποίο είχε προστεθεί

Άρθρο 271

1. Αν ο εναγόμενος δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση επιδόθηκαν σε αυτόν νόμιμα και εμπρόθεσμα.
2. Αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση επιδόθηκαν νόμιμα και εμπρόθεσμα, η υπόθεση συζητείται ερήμην του

με την παρ.6 του άρθρου 8 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88), Καταργήθηκε από την παρ.11 του άρθρου 3 του Ν.2207/1994 (Α 65).

Άρθρο 271

«1. Αν ο εναγόμενος δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σε αυτήν κανονικά, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν η αγωγή και η κλήση για Συζήτηση επιδόθηκαν σε αυτόν νόμιμα και εμπρόθεσμα.

2. Αν η αγωγή και η κλήση για Συζήτηση δεν επιδόθηκαν εμπρόθεσμα, το δικαστήριο κηρύσσει απαράδεκτη τη Συζήτηση. Διαφορετικά συζητεί την υπόθεση ερήμην του εναγομένου.

3. Στην περίπτωση Ερημοδικίας του εναγόμενου, οι περιεχόμενοι στην αγωγή πραγματικοί ισχυρισμοί του ενάγοντος θεωρούνται ομολογημένοι, εκτός αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν επιτρέπεται ομολογία, και η αγωγή γίνεται δεκτή, εφόσον κρίνεται νομικά βάσιμη και δεν υπάρχει ένσταση που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως.»

*** Το άρθρο 271 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 29 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 272

1. Αν η Συζήτηση γίνεται με επιμέλεια του ενάγοντος και αυτός δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση ή εμφανιστεί, αλλά δεν λάβει μέρος σε αυτήν κανονικά, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση χωρίς αυτόν και απορρίπτει την αγωγή.

2. Αν η Συζήτηση γίνεται με την επιμέλεια του εναγόμενου ή εκείνου που άσκησε κύρια ή Πρόσθετη παρέμβαση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271, και σε περίπτωση Ερημοδικίας του ενάγοντος απορρίπτεται η αγωγή.

3. Αν ο εναγόμενος άσκησε Ανταγωγή με ιδιαίτερο δικόγραφο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271. Αν η Ανταγωγή ασκήθηκε με τις προτάσεις κηρύσσεται απαράδεκτη η Συζήτηση της.»

*** Το πιο πάνω νέο άρθρο 272 τέθηκε (στη

εναγομένου. Διαφορετικά κηρύσσεται απαράδεκτη η συζήτηση και στην περίπτωσή των άρθρων 237 και 238 θεωρείται ως μη ασκηθείσα η αγωγή.

3. Στην περίπτωση ερημοδικίας του εναγομένου, οι περιεχόμενοι στην αγωγή πραγματικοί ισχυρισμοί του ενάγοντος θεωρούνται ομολογημένοι, εκτός αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν επιτρέπεται ομολογία, και η αγωγή γίνεται δεκτή, εφόσον κρίνεται νομικά βάσιμη και δεν υπάρχει ένσταση που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 272

1. Αν η συζήτηση γίνεται με επιμέλεια του ενάγοντος και αυτός δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση χωρίς αυτόν και απορρίπτει την αγωγή.

2. Αν η συζήτηση γίνεται με την επιμέλεια του εναγόμενου ή εκείνου που άσκησε κύρια ή πρόσθετη παρέμβαση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271, και σε περίπτωση Ερημοδικίας του ενάγοντος απορρίπτεται η αγωγή.

3. Αν ο εναγόμενος άσκησε ανταγωγή εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 271.

Άρθρο 273

Αν εκείνος που άσκησε κύρια παρέμβαση δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 272.

θέση του καταργηθέντος άρθρου 272) με το άρθρο 30 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 273

«Άρθρο 273

Ερημοδικία κυρίως παρεμβαίνοντος.

Αν εκείνος που άσκησε Κύρια παρέμβαση δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 272.»

*** Το πιο πάνω νέο άρθρο 273 τέθηκε (στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 273) με το άρθρο 31 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 274

«Άρθρο 274

Ερημοδικία ή εμφάνιση του προσθέτως παρεμβαίνοντος.

1. Αν εκείνος που άσκησε Πρόσθετη παρέμβαση δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η Πρόσθετη παρέμβαση. Όποιος άσκησε πρόσθετη παρέμβαση μπορεί να παρίσταται στις επόμενες στάσεις της δίκης και στις επόμενες διαδικαστικές πράξεις, πρέπει δε να καλείται νόμιμα γι' αυτό.

2. Αν εκείνος που άσκησε Πρόσθετη παρέμβαση εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση, τότε α) αν λείπουν και οι δύο αρχικοί διάδικοι ή ο αντίδικος εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 271 και 272, β) αν λείπει μόνο εκείνος υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του μεταξύ εκείνου που άσκησε την παρέμβαση και του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση.

3. Αν εκείνος που άσκησε Πρόσθετη παρέμβαση, λάβει μέρος στη δίκη ως κύριος διάδικος και δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, επέρχονται ως προς αυτόν οι συνέπειες της απουσίας του διαδίκου τη θέση του οποίου ανέλαβε.»

Άρθρο 274

1. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση. Όποιος άσκησε πρόσθετη παρέμβαση μπορεί να παρίσταται στις επόμενες στάσεις της δίκης και στις επόμενες διαδικαστικές πράξεις, πρέπει δε να καλείται νόμιμα γι' αυτό.

2. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, τότε α) αν δεν λάβουν μέρος κανονικά στη δίκη και οι δύο αρχικοί διάδικοι ή ο αντίδικος εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση ερήμην του μεταξύ εκείνου που άσκησε την παρέμβαση και του αντιδίκου εκείνου υπέρ του οποίου ασκήθηκε η παρέμβαση.

3. Αν εκείνος που άσκησε πρόσθετη παρέμβαση, συμμετάσχει στη δίκη ως κύριος διάδικος αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτήν κανονικά, επέρχονται ως προς αυτόν οι συνέπειες της απουσίας του διαδίκου τη θέση του οποίου ανέλαβε.

Άρθρο 275

Αν δεν έλαβαν μέρος κανονικά στη δίκη αυτοί που έχουν προσεπικληθεί κατά το άρθρο 86 ή εκείνος που προσεπικάλεσε, αλλά έλαβαν μέρος κανονικά οι ομόδικοι που προσεπικλήθηκαν, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 76. Αν δεν έλαβαν μέρος κανονικά στη δίκη αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και εκείνος που

*** Το πιο πάνω νέο άρθρο 274 τέθηκε (στη θέση του καταργηθέντος άρθρου 274) με το άρθρο 32 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 275

Αν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί κατά το άρθρο 86 δεν εμφανίστηκαν κατά τη Συζήτηση στο ακροατήριο ή αν απουσίασε εκείνος που προσεπικάλεσε, αλλά εμφανίστηκαν οι ομόδικοι που προσεπικλήθηκαν, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 76. Αν δεν εμφανίστηκαν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και εκείνος που προσεπικάλεσε, οι ομόδικοι που προσεπικλήθηκαν υπόκεινται στις ίδιες συνέπειες στις οποίες υπόκειται και εκείνος που προσεπικάλεσε.

Άρθρο 276

1. Αν αυτός που έχει προσεπικληθεί κατά το άρθρο 87 δεν εμφανιστεί κατά τη Συζήτηση στο ακροατήριο ή εμφανιστεί αλλά δεν κάνει δήλωση για τη σχέση του με το επίδικο ή αμφισβητήσει τους ισχυρισμούς του εναγομένου που τον προσεπικάλεσε ο τελευταίος μπορεί να αποδεχτεί την αγωγή.
2. Αν αυτός που έχει προσεπικληθεί κατά το άρθρο 87 αναγνωρίσει ως αληθείς τους ισχυρισμούς του εναγομένου που τον προσεπικάλεσε, έχει δικαίωμα, αν εκείνος συναινεί να λάβει μέρος στη δίκη ως κύριος διάδικος, στη θέση του εναγομένου. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος τίθεται εκτός δίκης, η απόφαση όμως που θα εκδοθεί ισχύει και εναντίον του.

Άρθρο 277

«Αν ο ενάγων, ο εναγόμενος ή εκείνος που έχει ασκήσει Κύρια παρέμβαση προσεπικάλεσε τους υπόχρεους σε Αποζημίωση, τότε 1) αν δεν εμφανίστηκαν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και εκείνος που έχει προσεπικαλέσει δικάζονται ερήμην, 2) αν οι κύριοι διάδικοι εμφανισθούν και απουσιάζουν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, συζητείται η υπόθεση μεταξύ των πρώτων κατ' αντιμωλίαν, ενώ αυτοί που έχουν προσεπικληθεί δικάζονται ερήμην, 3) αν λάβουν μέρος κανονικά στη δίκη αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, συζητείται η υπόθεση μεταξύ των πρώτων κατ' αντιμωλίαν, ενώ αυτοί που έχουν προσεπικληθεί δικάζονται ερήμην, 4) αν λάβουν μέρος κανονικά στη δίκη αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και απουσιάζει ο κύριος διάδικος που τους προσεπικάλεσε, οι πρώτοι έχουν το δικαίωμα είτε να λάβουν τη θέση του κύριου διαδίκου και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο, είτε απλώς να ασκήσουν παρέμβαση. Στη δεύτερη περίπτωση η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση και το δικαστήριο δικάζει ερήμην τον απόντα προσεπικαλέσαντα

προσεπικάλεσε, οι ομόδικοι που προσεπικλήθηκαν υπόκεινται στις ίδιες συνέπειες στις οποίες υπόκειται και εκείνος που προσεπικάλεσε.

Άρθρο 278

1. Αν αυτός που έχει προσεπικληθεί κατά το άρθρο 87 δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη ή λάβει αλλά δεν κάνει δήλωση για τη σχέση του με το επίδικο ή αμφισβητήσει τους ισχυρισμούς του εναγομένου που τον προσεπικάλεσε ο τελευταίος μπορεί να αποδεχτεί την αγωγή.

2. Αν αυτός που έχει προσεπικληθεί κατά το άρθρο 87 αναγνωρίσει ως αληθείς τους ισχυρισμούς του εναγομένου που τον προσεπικάλεσε, έχει δικαίωμα, αν εκείνος συναινεί να λάβει μέρος στη δίκη ως κύριος διάδικος, στη θέση του εναγομένου. Στην περίπτωση αυτή ο εναγόμενος τίθεται εκτός δίκης, η απόφαση όμως που θα εκδοθεί ισχύει και εναντίον του.

Άρθρο 279

Αν ο ενάγων, ο εναγόμενος ή εκείνος που έχει ασκήσει κύρια παρέμβαση προσεπικάλεσε τους υπόχρεους σε αποζημίωση, τότε 1) αν δεν λάβουν μέρος κανονικά στη δίκη αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και εκείνος που έχει προσεπικαλέσει δικάζονται ερήμην, 2) αν οι κύριοι διάδικοι λάβουν μέρος κανονικά στη δίκη αλλά απουσιάζουν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, συζητείται η υπόθεση μεταξύ των πρώτων κατ' αντιμωλίαν, ενώ αυτοί που έχουν προσεπικληθεί δικάζονται ερήμην, 3) αν λάβουν μέρος κανονικά στη δίκη αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και απουσιάζει ο κύριος διάδικος που τους προσεπικάλεσε, οι πρώτοι έχουν το δικαίωμα είτε να λάβουν τη θέση του κύριου διαδίκου και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο, είτε απλώς να ασκήσουν παρέμβαση. Στη δεύτερη περίπτωση η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση και το δικαστήριο δικάζει ερήμην τον απόντα προσεπικαλέσαντα

των πρώτων κατ' αντιμωλίαν, ενώ αυτοί που έχουν προσεπικληθεί δικάζονται ερήμην, 3) αν εμφανιστούν αυτοί που έχουν προσεπικληθεί και απουσιάζει ο κύριος διάδικος που τους προσεπικάλεσε, οι πρώτοι έχουν το δικαίωμα είτε να λάβουν τη θέση του κύριου διαδίκου και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο, είτε απλώς να ασκήσουν παρέμβαση. Στη δεύτερη περίπτωση η διαδικασία προχωρεί σαν να μην είχε ασκηθεί η πρόσθετη παρέμβαση και το δικαστήριο δικάζει ερήμην τον απόντα προσεπικαλέσαντα διάδικο, 4) αν εμφανιστούν οι κύριοι διάδικοι και αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, οι τελευταίοι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την προσεπίκληση ή να ασκήσουν απλώς παρέμβαση ή να πάρουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο.»

*** Το άρθρο 277 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 33 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 278

«Αν στις περιπτώσεις του άρθρου 277 αυτοί που έχουν προσεπικληθεί λάβουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε, χάνουν το δικαίωμα να αμφισβητήσουν την υποχρέωση για Αποζημίωση και η υπόθεση συζητείται μεταξύ αυτών και των υπόλοιπων διαδίκων, ενώ εκείνος που προσεπικάλεσε τίθεται εκτός δίκης. Η απόφαση ισχύει και εναντίον του προσεπικαλούντος που τέθηκε εκτός της δίκης, ο οποίος μπορεί να εξακολουθήσει να μετέχει στη δίκη σαν να έχει ασκήσει Πρόσθετη παρέμβαση.»

*** Το άρθρο 278 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 33 παρ.2 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 279

1. Αν μετά την πρώτη ερήμην ή κατ' αντιμωλίαν Συζήτηση σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας δεν εμφανιστεί κάποιος διάδικος ή εμφανιστεί, αλλά δεν λάβει μέρος κανονικά στη Συζήτηση, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν όλοι οι διάδικοι παρόντες. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη το εισαγωγικό δικόγραφο της δίκης, όλες τις προτάσεις που υποβλήθηκαν από το διάδικο

διάδικο, 4) αν λάβουν μέρος κανονικά στη δίκη οι κύριοι διάδικοι και αυτοί που έχουν προσεπικληθεί, οι τελευταίοι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την προσεπίκληση ή να ασκήσουν απλώς παρέμβαση ή να πάρουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε και να συζητήσουν την υπόθεση με τον αντίδικο.

Άρθρο 278

Αν στις περιπτώσεις του άρθρου 277 αυτοί που έχουν προσεπικληθεί λάβουν τη θέση εκείνου που τους προσεπικάλεσε, χάνουν το δικαίωμα να αμφισβητήσουν την υποχρέωση για αποζημίωση και η υπόθεση συζητείται μεταξύ αυτών και των υπόλοιπων διαδίκων, ενώ εκείνος που προσεπικάλεσε τίθεται εκτός δίκης. Η απόφαση ισχύει και εναντίον του προσεπικαλούντος που τέθηκε εκτός της δίκης, ο οποίος μπορεί να εξακολουθήσει να μετέχει στη δίκη σαν να έχει ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση.

Άρθρο 279

Το άρθρο 279 έχει καταργηθεί

που δεν εμφανίστηκε κατά τις προηγούμενες συζητήσεις της υπόθεσης στο ίδιο δικαστήριο και τα Πρακτικά που συντάχθηκαν γι' αυτές. Ο γραμματέας έχει την υποχρέωση να επισυνάψει όλα αυτά στη δικογραφία μέσα σε τρεις ημέρες από τη Συζήτηση. Το δικαστήριο λαμβάνει επίσης υπόψη και αντίγραφα των εκθέσεων για την εξέταση μαρτύρων Απόδειξης και αντΑπόδειξης, πραγματογνωμοσύνης ή αυτογίας, που έχουν συνταχθεί, και τα οποία είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει μέσα στην ίδια προθεσμία ο παριστάμενος διάδικος.

2. Ο διάδικος που δεν εμφανίστηκε ή δεν έλαβε κανονικά μέρος στη Συζήτηση έχει το δικαίωμα να εμφανίζεται και να μετέχει σε όλες τις μεταγενέστερες συζητήσεις και διαδικαστικές πράξεις και πρέπει να καλείται πάντοτε με τις νόμιμες διατυπώσεις και προθεσμίες.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 272 έως 274 και 279 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ με το άρθρ.13 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

Άρθρο 280

1. Αν διάδικος που δεν εμφανίστηκε κατά την εκφώνηση της υπόθεσης, προσέλθει κατά τη διάρκεια της Συζήτησης και λάβει μέρος κανονικά σ' αυτήν θεωρείται ότι δικάζεται κατ' αντιμωλίαν και είναι υποχρεωμένος να δεχτεί τη Συζήτηση στο σημείο που βρίσκεται.

2. Θεωρείται ότι δεν εμφανίζεται ο διάδικος που ζητεί μόνο αναβολή, η οποία δεν έγινε δεκτή από το δικαστήριο.

3. Αν διάδικος που εμφανίστηκε κατά την εκφώνηση της υπόθεσης υποβάλει αίτηση αναβολής της Συζήτησης, η οποία απορρίφθηκε από το δικαστήριο, χωρίς να έχει απαντήσει στην ουσία, θεωρείται ότι δεν μετέχει κανονικά στην παραπέρα Συζήτηση.

4. Ο διάδικος που αποχωρεί εκούσια μετά την έναρξη της κατ' ουσίαν Συζήτησης θεωρείται ότι δικάζεται κατ' αντιμωλίαν.

Άρθρο 281

"Συζήτηση" θεωρείται εκείνη κατά την οποία εκφωνήθηκε η υπόθεση και άρχισε η εκδίκασή της, ανεξάρτητα από το αν το δικαστήριο άρχισε ή όχι να εξετάζει την ουσία της.

Άρθρο 280

1. Αν διάδικος που δεν εμφανίστηκε κατά την εκφώνηση της υπόθεσης, προσέλθει κατά τη διάρκεια της Συζήτησης και λάβει μέρος κανονικά σ' αυτήν θεωρείται ότι δικάζεται κατ' αντιμωλίαν και είναι υποχρεωμένος να δεχτεί τη Συζήτηση στο σημείο που βρίσκεται.

2. Θεωρείται ότι δεν εμφανίζεται ο διάδικος που ζητεί μόνο αναβολή, η οποία δεν έγινε δεκτή από το δικαστήριο.

3. Αν διάδικος που εμφανίστηκε κατά την εκφώνηση της υπόθεσης υποβάλει αίτηση αναβολής της Συζήτησης, η οποία απορρίφθηκε από το δικαστήριο, χωρίς να έχει απαντήσει στην ουσία, θεωρείται ότι δεν μετέχει κανονικά στην παραπέρα Συζήτηση.

4. Ο διάδικος που αποχωρεί εκούσια μετά την έναρξη της κατ' ουσίαν Συζήτησης θεωρείται ότι δικάζεται κατ' αντιμωλίαν.

Άρθρο 281

Συζήτηση θεωρείται εκείνη κατά την οποία εκφωνήθηκε η υπόθεση και άρχισε η εκδίκασή της, ανεξάρτητα από το αν το δικαστήριο άρχισε ή όχι να εξετάζει την ουσία της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΠΑΡΕΜΠΙΠΤΟΝΤΑ

Άρθρο 282

1. Παρεμπίπτοντον ζήτημα είναι οτιδήποτε μπορεί να εμποδίσει, διακόψει ή καταργήσει ή οπωσδήποτε επηρεάζει την τακτική

εκδίκασή της, ανεξάρτητα από το αν το δικαστήριο άρχισε ή όχι να εξετάζει την ουσία της.

***Οι λέξεις "πρώτη Συζήτηση" αντικαταστάθηκαν με την λέξη "Συζήτηση" με την παρ.1 άρθρ.1 N.2915/2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΠΑΡΕΜΠΙΠΤΟΝΤΑ

Άρθρο 282

1. Παρεμπίπτοντον ζήτημα είναι οτιδήποτε μπορεί να εμποδίσει, διακόψει ή καταργήσει ή οπωσδήποτε επηρεάζει την τακτική πρόσδοτο της κύριας δίκης, στην οποία περιλαμβάνεται και η εκτέλεση.

2. Τα παρεμπίπτοντα ζητήματα προϋποθέτουν κύρια διαφορά και ένα τουλάχιστον διάδικο τον οποίο ενδιαφέρει η απόφαση για την κύρια διαφορά και το παρεμπίπτον ζήτημα.

Άρθρο 283

1. Η παρεμπίπτουσα αγωγή ανάμεσα στους ίδιους διαδίκους στο ίδιο δικαστήριο πρέπει να περιέχει μεταγενέστερη αίτηση του ενός ή του άλλου διαδίκου.

"2. Οι παρεμπίπτουσες αγωγές μπορούν να ασκηθούν σε κάθε στάση της δίκης και κατ' έφεση, εκτός αν περιέχουν αυτοτελή αίτηση".

***Η παρ.2,η οποία είχε αντικατασταθεί με την παρ.8 του άρθρου 8 του N.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88), αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω από την παρ.11 του άρθρου 3 του N.2207/1994 (Α 65).

Άρθρο 284

Το δικαστήριο, με οποιαδήποτε διαδικασία και αν δικάζει, εξετάζει τα παρεμπίπτοντα ζητήματα ακόμη και όταν είναι αναρμόδιο να τα εκδικάσει.

Άρθρο 285

Τα παρεμπίπτοντα ζητήματα ή οι παρεμπίπτουσες αγωγές συνεκδικάζονται με

πρόσδοτο της κύριας δίκης, στην οποία περιλαμβάνεται και η εκτέλεση.

2. Τα παρεμπίπτοντα ζητήματα προϋποθέτουν κύρια διαφορά και ένα τουλάχιστον διάδικο τον οποίο ενδιαφέρει η απόφαση για την κύρια διαφορά και το παρεμπίπτον ζήτημα.

Άρθρο 283

1. Η παρεμπίπτουσα αγωγή ανάμεσα στους ίδιους διαδίκους στο ίδιο δικαστήριο πρέπει να περιέχει μεταγενέστερη αίτηση του ενός ή του άλλου διαδίκου.

2. Οι παρεμπίπτουσες αγωγές μπορούν να ασκηθούν σε κάθε στάση της δίκης και κατ' έφεση, εκτός αν περιέχουν αυτοτελή αίτηση.

Άρθρο 284

Το δικαστήριο, με οποιαδήποτε διαδικασία και αν δικάζει, εξετάζει τα παρεμπίπτοντα ζητήματα ακόμη και όταν είναι αναρμόδιο να τα εκδικάσει.

Άρθρο 285

Τα παρεμπίπτοντα ζητήματα ή οι παρεμπίπτουσες αγωγές συνεκδικάζονται με την κύρια δίκη. Αν ο δικαστής κρίνει ότι η κύρια δίκη είναι ώριμη για να εκδοθεί οριστική απόφαση, ενώ το παρεμπίπτον ζήτημα πρέπει να εξεταστεί, εκδίδει απόφαση για την κύρια δίκη και παραπέμπει το παρεμπίπτον σε ιδιαίτερη συζήτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ' ΔΙΑΚΟΠΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ.

Άρθρο 286

την κύρια δίκη. Αν ο δικαστής κρίνει ότι η κύρια δίκη είναι ώριμη για να εκδοθεί οριστική απόφαση, ενώ το παρεμπίπτον ζήτημα πρέπει να εξεταστεί, εκδίδει απόφαση για την κύρια δίκη και παραπέμπει το παρεμπίπτον σε ιδιαίτερη Συζήτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ' ΔΙΑΚΟΠΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 286

Η δίκη διακόπτεται αν, εωσότου τελειώσει η προφορική Συζήτηση, μετά την οποία εκδίδεται η οριστική απόφαση, α) πεθάνει κάποιος διάδικος ή νόμιμος αντιπρόσωπός του ή συμβεί άλλη μεταβολή στο πρόσωπο κάποιου από αυτούς, η οποία επηρεάζει την ικανότητα της δικαστικής παράστασής του ή την εξουσία εκπροσώπησης του νόμιμου αντιπροσώπου, εκτός αν πρόκειται για θάνατο ή άλλες μεταβολές στο πρόσωπο του νόμιμου αντιπροσώπου ανώνυμης εταιρίας, εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, σωματείου ή ιδρύματος, β) επέλθει περίπτωση αποκατάστασης κληρονομίας ή κληροδοσίας, γ) πτωχεύσει κάποιος διάδικος, εφόσον η δίκη αφορά την πτωχευτική περιουσία ή πεθάνει ή αντικατασταθεί ο σύνδικος ή εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για επικύρωση του πτωχευτικού συμβιβασμού ή για αποκατάσταση, εφόσον έχουν ως αποτέλεσμα την ανάληψη της διαχείρισης της περιουσίας από τον πτωχό που συμβιβάστηκε ή αποκαταστάθηκε, δ) πεθάνει, απολινθεί, εκπέσει, παραιτηθεί από το λειτούργημά του ή χάσει γενικά την ικανότητα για εκπροσώπηση και υπεράσπιση του διαδίκου ο δικαστικός πληρεξούσιος κάποιου διαδίκου ή νόμιμου αντιπροσώπου διαδίκου, εκτός αν ο διάδικος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του έχει στη δίκη περισσότερους δικαστικούς πληρεξούσιους που έλαβαν μέρος σ' αυτήν.

Άρθρο 287

1. Η διακοπή επέρχεται από τη γνωστοποίηση προς τον αντίδικο του λόγου της διακοπής με επίδοση δικογράφου ή με τις προτάσεις ή με προφορική δήλωση στο ακροατήριο ή εκτός του ακροατηρίου κατά την επιχείρηση της διαδικαστικής πράξης. Η γνωστοποίηση γίνεται από πρόσωπο που έχει δικαίωμα να επαναλάβει τη δίκη.

Η δίκη διακόπτεται αν, εωσότου τελειώσει η συζήτηση, μετά την οποία εκδίδεται η οριστική απόφαση, α) πεθάνει κάποιος διάδικος ή νόμιμος αντιπρόσωπός του ή συμβεί άλλη μεταβολή στο πρόσωπο κάποιου από αυτούς, η οποία επηρεάζει την ικανότητα της δικαστικής παράστασής του ή την εξουσία εκπροσώπησης του νόμιμου αντιπροσώπου, εκτός αν πρόκειται για θάνατο ή άλλες μεταβολές στο πρόσωπο του νόμιμου αντιπροσώπου ανώνυμης εταιρίας, εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, σωματείου ή ιδρύματος, β) επέλθει περίπτωση αποκατάστασης κληρονομίας ή κληροδοσίας, γ) πτωχεύσει κάποιος διάδικος, εφόσον η δίκη αφορά την πτωχευτική περιουσία ή πεθάνει ή αντικατασταθεί ο σύνδικος ή εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για επικύρωση του πτωχευτικού συμβιβασμού ή για αποκατάσταση, εφόσον έχουν ως αποτέλεσμα την ανάληψη της διαχείρισης της περιουσίας από τον πτωχό που συμβιβάστηκε ή αποκαταστάθηκε, δ) πεθάνει, απολινθεί, εκπέσει, παραιτηθεί από το λειτούργημά του ή χάσει γενικά την ικανότητα για εκπροσώπηση και υπεράσπιση του διαδίκου ο δικαστικός πληρεξούσιος κάποιου διαδίκου ή νόμιμου αντιπροσώπου διαδίκου, εκτός αν ο διάδικος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπός του έχει στη δίκη περισσότερους δικαστικούς πληρεξούσιους που έλαβαν μέρος σ' αυτήν.

Άρθρο 287

1. Η διακοπή επέρχεται από τη γνωστοποίηση προς τον αντίδικο του λόγου της διακοπής με επίδοση δικογράφου ή με τις προτάσεις ή με προφορική δήλωση στο ακροατήριο ή εκτός του ακροατηρίου κατά την επιχείρηση της διαδικαστικής πράξης. Η γνωστοποίηση γίνεται από πρόσωπο που έχει δικαίωμα να επαναλάβει τη δίκη.

2. Τη γνωστοποίηση της παραγράφου 1 μπορεί να κάνει και αυτός που ήταν κατά τη στιγμή που επήλθε ο λόγος της διακοπής πληρεξούσιος του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου, στο πρόσωπο του οποίου επήλθε ο λόγος αυτός.

<p>της διακοπής με επίδοση δικογράφου ή με προφορική δήλωση στο ακροατήριο ή εκτός του ακροατηρίου κατά την επιχείρηση της διαδικαστικής πράξης. Η γνωστοποίηση γίνεται από πρόσωπο που έχει δικαίωμα να επαναλάβει τη δίκη.</p>	<p>Άρθρο 288</p> <p>Στην περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας ο θάνατος ενός από τους ομοδίκους ή άλλο γεγονός του άρθρου 286 που επέρχεται στο πρόσωπο ενός ομοδίκου, έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή της δίκης ως προς όλους τους διαδίκους.</p>
<p>2. Τη γνωστοποίηση της παραγράφου 1 μπορεί να κάνει και αυτός που ήταν κατά τη στιγμή που επήλθε ο λόγος της διακοπής πληρεξύσιος του διαδίκου ή του νόμιμου αντιπροσώπου, στο πρόσωπο του οποίου επήλθε ο λόγος αυτός.</p>	<p>Άρθρο 289</p>
<p>Άρθρο 288</p>	<p>Κάθε διαδικαστική πράξη, εκτός από την έκδοση της απόφασης, αν γίνει μετά τη διακοπή της δίκης και πριν από την επανάληψή της, είναι άκυρη εκτός αν την ενεργήσει ο διάδικος υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή.</p>
<p>Στην περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας ο θάνατος ενός από τους ομοδίκους ή άλλο γεγονός του άρθρου 286 που επέρχεται στο πρόσωπο ενός ομοδίκου, έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή της δίκης ως προς όλους τους διαδίκους.</p>	<p>Άρθρο 290</p>
<p>Άρθρο 289</p>	<p>Η επανάληψη της δίκης που έχει διακοπεί μπορεί να γίνει εκούσια με ρητή ή σιωπηρή δήλωση του διαδίκου υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή.</p>
<p>Κάθε διαδικαστική πράξη, εκτός από την έκδοση της απόφασης, αν γίνει μετά τη διακοπή της δίκης και πριν από την επανάληψή της, είναι άκυρη εκτός αν την ενεργήσει ο διάδικος υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή.</p>	<p>Άρθρο 291</p>
<p>Άρθρο 290</p>	<p>1. Ο αντίδικος του διαδίκου υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή της δίκης και ο ομόδικός του μπορούν να προκαλέσουν την επανάληψη της δίκης που έχει διακοπεί προσκαλώντας τον για το σκοπό αυτό με κοινοποίηση δικογράφου. Μπορούν να κοινοποιήσουν την πρόσκληση και πριν από τη γνωστοποίηση του γεγονότος που προκάλεσε τη διακοπή θεωρώντας ότι αυτή επήλθε.</p>
<p>Η επανάληψη της δίκης που έχει διακοπεί μπορεί να γίνει εκούσια με ρητή ή σιωπηρή δήλωση του διαδίκου υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή.</p>	<p>2. Η δίκη επαναλαμβάνεται αυτοδικαίως τριάντα ημέρες μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί ως έξι το πολύ μήνες από το δικαστή, και στην περίπτωση πολυμελούς δικαστηρίου από τον πρόεδρο, που δικάζουν κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.</p>
<p>Άρθρο 291</p>	<p>Άρθρο 292</p>
<p>1. Ο αντίδικος του διαδίκου υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή της δίκης και ο ομόδικός του μπορούν να προκαλέσουν την επανάληψη της δίκης που έχει διακοπεί προσκαλώντας τον για το σκοπό αυτό με</p>	

κοινοποίηση δικογράφου. Μπορούν να κοινοποιήσουν την πρόσκληση και πριν από τη γνωστοποίηση του γεγονότος που προκάλεσε τη διακοπή θεωρώντας ότι αυτή επήλθε.

2. Η δίκη επαναλαμβάνεται αυτοδικαίως τριάντα ημέρες μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί ως έξι το πολύ μήνες από το δικαστή, και στην περίπτωση πολυμελούς δικαστηρίου από τον πρόεδρο, που δικάζουν κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.

Άρθρο 292

Ο κληρονόμος, ο κληροδόχος ή ο καταπιστευματοδόχος δεν μπορούν να κληθούν για να επαναληφθεί η δίκη που έχει διακοπεί πριν περάσει η προθεσμία της αποποίησης ή πριν χάσουν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο το δικαίωμα της αποποίησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η^ν ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 293

1. Οι διάδικοι μπορούν σε κάθε στάση της δίκης να συμβιβάζονται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαίου. Ο συμβιβασμός γίνεται με δήλωση ενώπιον του δικαστηρίου ή του εντεταλμένου δικαστή ή συμβολαιογράφου και επιφέρει αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης. «Ο δικαστικός συμβιβασμός που περιλήφθηκε στα πρακτικά του δικαστηρίου, καθώς και στα πρακτικά των παραγράφων 3 του άρθρου 214Α και 5 του άρθρου 214Β υποκαθιστά τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, που προβλέπεται από το ουσιαστικό δίκαιο, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος προς εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης.»

*** Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 προστέθηκε με το άρθρο 33 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165, και αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 10 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012. Εναρξη ισχύος από 2 Απριλίου 2012.

2. Συμβιβασμός που έγινε με άλλο τρόπο δεν επιφέρει κατάργηση της δίκης και κρίνεται κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

Ο κληρονόμος, ο κληροδόχος ή ο καταπιστευματοδόχος δεν μπορούν να κληθούν για να επαναληφθεί η δίκη που έχει διακοπεί πριν περάσει η προθεσμία της αποποίησης ή πριν χάσουν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο το δικαίωμα της αποποίησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η^ν ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ

Άρθρο 293

1. Οι διάδικοι μπορούν σε κάθε στάση της δίκης να συμβιβάζονται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαίου. Ο συμβιβασμός γίνεται με δήλωση ενώπιον του δικαστηρίου ή του εισηγητή δικαστή ή συμβολαιογράφου και επιφέρει αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης. Ο συμβιβασμός αυτός, καθώς και εκείνος που περιέχεται στα πρακτικά των παραγράφων 3 του άρθρου 214Α και 5 του άρθρου 214Β, καλύπτει τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, που προβλέπεται από το ουσιαστικό δίκαιο, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος προς εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης.

2. Συμβιβασμός που έγινε με άλλο τρόπο δεν επιφέρει κατάργηση της δίκης και κρίνεται κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

Άρθρο 294

Ο ενάγων μπορεί να παραιτηθεί από το δικόγραφο της αγωγής χωρίς συναίνεση του εναγομένου πριν αυτός προχωρήσει στη συζήτηση της ουσίας της υπόθεσης και στην περίπτωση των άρθρων 237 και 238 πριν από την κατάθεση προτάσεων από τον εναγόμενο. Η παραίτηση που γίνεται αργότερα είναι απαράδεκτη, εφόσον ο εναγόμενος προβάλλει αντίρρηση και πιθανολογεί ότι έχει έννομο συμφέρον η δίκη

<p>Άρθρο 294</p> <p>Ο ενάγων μπορεί να παραιτηθεί από το δικόγραφο της αγωγής χωρίς συναίνεση του εναγομένου πριν αυτός προχωρήσει στην προφορική Συζήτηση της ουσίας της υπόθεσης. Η παραίτηση που γίνεται αργότερα είναι απαράδεκτη, εφόσον ο εναγόμενος προβάλλει αντίρρηση και πιθανολογεί ότι έχει έννομο συμφέρον η δίκη να περατωθεί με έκδοση οριστικής απόφασης.</p>	<p>να περατωθεί με έκδοση οριστικής απόφασης.</p>
<p>Άρθρο 295</p> <p>1. Η Παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής έχει ως αποτέλεσμα ότι η αγωγή θεωρείται πως δεν ασκήθηκε. Ο περιορισμός του αιτήματος θεωρείται ως μερική παραίτηση από το δικόγραφο.</p> <p>2. Αν η αγωγή ασκηθεί πάλι, ο εναγόμενος μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει στην αγωγή εωσότου καταβληθούν τα έξοδα της πρώτης δίκης, εκτός αν για την πρώτη δίκη έχει παραχωρηθεί στον ενάγοντα το ευεργέτημα της πενίας.</p>	<p>Άρθρο 295</p> <p>1. Η παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής έχει ως αποτέλεσμα ότι η αγωγή θεωρείται πως δεν ασκήθηκε. Ο περιορισμός του αιτήματος θεωρείται ως μερική παραίτηση από το δικόγραφο.</p> <p>2. Αν η αγωγή ασκηθεί πάλι, ο εναγόμενος μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει στην αγωγή εωσότου καταβληθούν τα έξοδα της πρώτης δίκης, εκτός αν για την πρώτη δίκη έχει παραχωρηθεί στον ενάγοντα το ευεργέτημα της πενίας.</p>
<p>Άρθρο 296</p> <p>1. Η Παραίτηση από το δικόγραφο της αγωγής έχει ως αποτέλεσμα ότι η αγωγή θεωρείται πως δεν ασκήθηκε. Ο περιορισμός του αιτήματος θεωρείται ως μερική παραίτηση από το δικόγραφο.</p> <p>2. Αν η αγωγή ασκηθεί πάλι, ο εναγόμενος μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει στην αγωγή εωσότου καταβληθούν τα έξοδα της πρώτης δίκης, εκτός αν για την πρώτη δίκη έχει παραχωρηθεί στον ενάγοντα το ευεργέτημα της πενίας.</p>	<p>Άρθρο 296</p> <p>Ο ενάγων μπορεί να παραιτηθεί από το δικαίωμα που ασκήθηκε με την αγωγή, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαίου, χωρίς συναίνεση του εναγομένου. Η παραίτηση είναι απαράδεκτη, εφόσον ο εναγόμενος προβάλλει αντιρρήσεις και πιθανολογεί ότι έχει έννομο συμφέρον η δίκη να περατωθεί με έκδοση οριστικής απόφασης.</p>
<p>Άρθρο 297</p> <p>Ο ενάγων μπορεί να παραιτηθεί από το δικαίωμα που ασκήθηκε με την αγωγή, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαίου, χωρίς συναίνεση του εναγομένου. Η παραίτηση είναι απαράδεκτη, εφόσον ο εναγόμενος προβάλλει αντιρρήσεις και πιθανολογεί ότι έχει έννομο συμφέρον η δίκη να περατωθεί με έκδοση οριστικής απόφασης.</p>	<p>Άρθρο 297</p> <p>Η παραίτηση κατά τα άρθρα 294 και 296 γίνεται ή με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή με δικόγραφο που επιδίδεται στον αντίδικο του παραιτουμένου ή με δήλωση στις προτάσεις.</p>
<p>Άρθρο 297</p> <p>Η παραίτηση κατά τα άρθρα 294 και 296 γίνεται ή με δήλωση που καταχωρίζεται στα</p>	<p>Άρθρο 298</p> <p>Ο εναγόμενος μπορεί να αποδεχτεί την αγωγή αναγνωρίζοντας ολικά ή εν μέρει το δικαίωμα που έχει ασκηθεί με αυτήν, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις κατά το ουσιαστικό δίκαιο. Η αποδοχή γίνεται είτε κατά το άρθρο 297 είτε σιωπηρά με πράξεις από τις οποίες συνάγεται σαφώς. Αν γίνει αποδοχή, εκδίδεται απόφαση σύμφωνα με</p>

Πρακτικά ή με δικόγραφο που επιδίνεται στον αντίδικο του παραιτουμένου.

Άρθρο 298

Ο εναγόμενος μπορεί να αποδεχτεί την αγωγή αναγνωρίζοντας ολικά ή εν μέρει το δικαίωμα που έχει ασκηθεί με αυτήν, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις κατά το ουσιαστικό δίκαιο. Η αποδοχή γίνεται είτε κατά το άρθρο 297 είτε σιωπηρά με πράξεις από τις οποίες συνάγεται σαφώς. Αν γίνει αποδοχή, εκδίνεται απόφαση σύμφωνα με αυτήν.

Άρθρο 299

Οι διατάξεις των άρθρων 294 έως 298 εφαρμόζονται και στην Ανταγωγή, την κύρια και Πρόσθετη παρέμβαση, την προσεπίκληση, την ανακοίνωση, τα ένδικα μέσα, την ανακοπή κατά εξώδικων και δικαστικών πράξεων, την τριτανακοπή και σε οποιαδήποτε άλλη διαδικαστική πράξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ' ΑΠΟΦΑΣΗ

Άρθρο 300

Η απόφαση εκδίνεται μόνο από το δικαστή που έλαβε μέρος στη σύνθεση του δικαστηρίου κατά τη Συζήτηση, ύστερα από την οποία εκδίνεται, και στα πολυμελή δικαστήρια ύστερα από διάσκεψη και ψηφοφορία όλων των δικαστών που έλαβαν μέρος στη Συζήτηση.

Άρθρο 301

- Τη διάσκεψη τη διευθύνει ο πρόεδρος και την εισήγηση κάνει ο δικαστής που ο πρόεδρος όρισε εισηγητή. Η διάσκεψη γίνεται είτε αμέσως μετά τη συζήτηση, είτε αργότερα, σε ημέρα που ορίζει ο πρόεδρος.
- Τη σειρά της συζήτησης και της ψηφοφορίας ορίζει ο πρόεδρος.
- Στην ψηφοφορία πρώτος ψηφίζει ο νεότερος κατά το διορισμό δικαστής, ύστερα ο αμέσως αρχαιότερος και τελευταίος ο πρόεδρος.

αυτήν.

Άρθρο 299

Οι διατάξεις των άρθρων 294 έως 298 εφαρμόζονται και στην ανταγωγή, την κύρια και πρόσθετη παρέμβαση, την προσεπίκληση, την ανακοίνωση, τα ένδικα μέσα, την ανακοπή κατά εξώδικων και δικαστικών πράξεων, την τριτανακοπή και σε οποιαδήποτε άλλη διαδικαστική πράξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ' ΑΠΟΦΑΣΗ

Άρθρο 300

Η απόφαση εκδίνεται μόνο από το δικαστή που έλαβε μέρος στη σύνθεση του δικαστηρίου κατά τη συζήτηση, ύστερα από την οποία εκδίνεται, και στα πολυμελή δικαστήρια ύστερα από διάσκεψη και ψηφοφορία όλων των δικαστών που έλαβαν μέρος στη συζήτηση.

Άρθρο 301

- Τη διάσκεψη τη διευθύνει ο πρόεδρος και την εισήγηση κάνει ο δικαστής που ο πρόεδρος όρισε εισηγητή. Η διάσκεψη γίνεται είτε αμέσως μετά τη συζήτηση, είτε αργότερα, σε ημέρα που ορίζει ο πρόεδρος.
- Τη σειρά της συζήτησης και της ψηφοφορίας ορίζει ο πρόεδρος.
- Στην ψηφοφορία πρώτος ψηφίζει ο νεότερος κατά το διορισμό δικαστής, ύστερα ο αμέσως αρχαιότερος και τελευταίος ο πρόεδρος.

Άρθρο 302

- Σε περίπτωση διαφωνίας επικρατεί η γνώμη της πλειοψηφίας. Αν το ζητήσει η μειοψηφία, η γνώμη της καταχωρίζεται στο αιτιολογικό της απόφασης με τον τύπο της αμφιβολίας, καθώς και στο πρακτικό της

ψηφοφορίας ορίζει ο πρόεδρος.

3. Στην ψηφοφορία πρώτος ψηφίζει ο νεότερος κατά το διορισμό δικαστής, ύστερα ο αμέσως αρχαιότερος και τελευταίος ο πρόεδρος.

Άρθρο 302

1. Σε περίπτωση διαφωνίας επικρατεί η γνώμη της πλειοψηφίας. Αν το ζητήσει η μειοψηφία, η γνώμη της καταχωρίζεται στο αιτιολογικό της απόφασης με τον τύπο της αμφιβολίας, καθώς και στο πρακτικό της διάσκεψης. Στην απόφαση του Αρείου Πάγου καταχωρίζεται μόνο η γνώμη της πλειοψηφίας και στο πρακτικό της διάσκεψης η γνώμη της μειοψηφίας.

2. Αν κατά την ψηφοφορία σχηματιστούν περισσότερες από δύο γνώμες, εκείνοι που αποτελούν την ασθενέστερη μειοψηφία οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες γνώμες. Αν περισσότερες από τις ασθενέστερες γνώμες συγκεντρώνουν ισοψηφία, γίνεται ψηφοφορία για να αποκλειστεί η μία από αυτές και τότε εκείνοι που την ακολουθούν οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις άλλες γνώμες εωσότου σχηματιστεί πλειοψηφία.

3. Αν επέλθει ισοψηφία, προσλαμβάνεται και άλλος δικαστής και η υπόθεση συζητείται πάλι στο ακροατήριο.

Άρθρο 303

Αν στη διάσκεψη διχαστούν οι ψήφοι, συντάσσεται πρακτικό, που υπογράφεται από τον πρόεδρο, εκείνους που μειοψήφισαν και το γραμματέα. Αν κάποιος από αυτούς πέθανε ή έπαψε να είναι τοποθετημένος στο δικαστήριο ή έχει άδεια, αυτό αναφέρεται στο πρακτικό και υπογράφουν οι υπόλοιποι.

Άρθρο 304

«1. Αφού περατωθεί η ψηφοφορία, ο εισηγητής δικαστής συντάσσει την απόφαση σε ηλεκτρονική μορφή. Αν πρόκειται για αποφάσεις του μονομελούς πρωτοδικείου και του ειρηνοδίκειου, την απόφαση συντάσσει σε ηλεκτρονική μορφή και ακολούθως χρονολογεί και υπογράφει την αποτύπωση της σε υλική μορφή ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση.

διάσκεψης. Στην απόφαση του Αρείου Πάγου καταχωρίζεται μόνο η γνώμη της πλειοψηφίας και στο πρακτικό της διάσκεψης η γνώμη της μειοψηφίας.

2. Αν κατά την ψηφοφορία σχηματιστούν περισσότερες από δύο γνώμες, εκείνοι που αποτελούν την ασθενέστερη μειοψηφία οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες γνώμες. Αν περισσότερες από τις ασθενέστερες γνώμες συγκεντρώνουν ισοψηφία, γίνεται ψηφοφορία για να αποκλειστεί η μία από αυτές και τότε εκείνοι που την ακολουθούν οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις άλλες γνώμες εωσότου σχηματιστεί πλειοψηφία.

3. Αν επέλθει ισοψηφία, προσλαμβάνεται και άλλος δικαστής και η υπόθεση συζητείται πάλι στο ακροατήριο.

Άρθρο 303

Αν στη διάσκεψη διχαστούν οι ψήφοι, συντάσσεται πρακτικό, που υπογράφεται από τον πρόεδρο, εκείνους που μειοψήφισαν και το γραμματέα. Αν κάποιος από αυτούς πέθανε ή έπαψε να είναι τοποθετημένος στο δικαστήριο ή έχει άδεια, αυτό αναφέρεται στο πρακτικό και υπογράφουν οι υπόλοιποι.

Άρθρο 304

1. Αφού περατωθεί η ψηφοφορία, ο εισηγητής δικαστής συντάσσει την απόφαση σε ηλεκτρονική μορφή. Αν πρόκειται για αποφάσεις του μονομελούς πρωτοδικείου και του ειρηνοδίκειου, την απόφαση συντάσσει σε ηλεκτρονική μορφή και ακολούθως χρονολογεί και υπογράφει την αποτύπωση της σε υλική μορφή ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση.

2. Η απόφαση της παραγράφου 1 δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση. Ο δικαστής που παραδίδει την απόφαση σε ηλεκτρονική μορφή, παραδίδει ομοίως και το πρωτότυπο της απόφασης με πλήρες το περιεχόμενο που προβλέπεται στο άρθρο 305.

και του Ειρηνοδικείου, την απόφαση συντάσσει σε ηλεκτρονική μορφή και ακολούθως χρονολογεί και υπογράφει την αποτύπωση της σε υλική μορφή ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση.

2. Η απόφαση της παραγράφου 1 δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση. Ο δικαστής που παραδίδει την απόφαση σε ηλεκτρονική μορφή, παραδίδει ομοίως και το πρωτότυπο της απόφασης με πλήρες το περιεχόμενο που προβλέπεται στο άρθρο 305.»

*** Το άρθρο 304, όπως είχε συμπληρωθεί με την παρ. 10 άρθρ. 6 Ν.2479/1997 (ΦΕΚ Α 67) και τροποποιηθεί με το άρθρο 35 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 11 Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012. Εναρξη ισχύος από 2 Απριλίου 2012.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Με την παρ. 4 άρθρ. 4 Ν.2479/1997 ορίζεται ότι "Η παράγραφος 3 του άρθρου 304 Κ.Πολ.Δ., η οποία προστίθεται με την παρ. 10 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου, ισχύει και για τις αποφάσεις των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων".

Άρθρο 305

Το πρωτότυπο της απόφασης πρέπει να αναφέρει: 1) τη σύνθεση του δικαστηρίου και, αν πρόκειται για πολυμελή δικαστήρια, το όνομα του εισηγητή δικαστή, 2) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία, τη διεύθυνση και τον αριθμό φορολογικού μητρώου των διαδίκων και των νόμιμων αντιπροσώπων και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα την επωνυμία τους, τη διεύθυνση της έδρας τους και τον αριθμό φορολογικού μητρώου τους και αναφέρεται αν αυτοί έχουν παραστεί και αν υπέβαλαν προτάσεις, 3) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία και τη διεύθυνση των δικαστικών πληρεξουσίων τους, 4) σύντομη περίληψη του αντικειμένου και της πορείας της δίκης, 5) το αιτιολογικό και το διατακτικό της απόφασης και 6) ότι η απόφαση δημοσιεύθηκε.

Άρθρο 305

Το πρωτότυπο της απόφασης πρέπει να αναφέρει 1) τη σύνθεση του δικαστηρίου και, αν πρόκειται για πολυμελή δικαστήρια, το όνομα του εισηγητή δικαστή, 2) το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και την κατοικία των διαδίκων, των νόμιμων αντιπροσώπων και των δικαστικών πληρεξουσίων τους, και αναφέρονται αν αυτοί έχουν παραστεί και αν υπέβαλαν προτάσεις, 3) σύντομη περίληψη του αντικειμένου και της πορείας της δίκης, 4) το αιτιολογικό και το διατακτικό της απόφασης και 5) ότι η απόφαση δημοσιεύθηκε.

Άρθρο 306

1. Όποιος είχε διευθύνει τη συζήτηση και ο γραμματέας υπογράφουν το πρωτότυπο της απόφασης.
2. Αν όποιος είχε διευθύνει τη συζήτηση πέθανε ή έπαψε να είναι τοποθετημένος στο δικαστήριο ή βρίσκεται σε άδεια, υπογράφει στη θέση του ο αρχαιότερος κατά το διορισμό από τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση. Αν όλοι τους κωλύονται, υπογράφει ο προϊστάμενος του δικαστηρίου και, αν ούτε αυτός υπάρχει, υπογράφει μόνο ο γραμματέας.

<p>Άρθρο 306</p> <p>1. Οποιος είχε διευθύνει τη Συζήτηση και ο γραμματέας υπογράφουν το πρωτότυπο της απόφασης.</p> <p>2. Αν όποιος είχε διευθύνει τη Συζήτηση πέθανε ή έπαψε να είναι τοποθετημένος στο δικαστήριο ή βρίσκεται σε άδεια, υπογράφει στη θέση του ο αρχαιότερος κατά το διορισμό από τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη Συζήτηση. Αν όλοι τους κωλύνονται, υπογράφει ο προϊστάμενος του δικαστηρίου και, αν ούτε αυτός υπάρχει, υπογράφει μόνο ο γραμματέας.</p> <p>3. Τα κωλύματα της παραγράφου 2 αναφέρονται στο πρωτότυπο της απόφασης.</p> <p>Άρθρο 307</p> <p>Αν για οποιοδήποτε λόγο που παρουσιάστηκε μετά το τέλος της Συζήτησης είναι αδύνατο να εκδοθεί η απόφαση, η συζήτηση επαναλαμβάνεται αφού οριστεί νέα δικάσιμος και κοινοποιηθεί κλήση. Ο ορισμός της δικασίμου μπορεί να γίνει και η κλήση για τη συζήτηση μπορεί να κοινοποιηθεί με την επιμέλεια είτε κάποιου διαδίκου, είτε της γραμματείας του δικαστηρίου. Το ίδιο εφαρμόζεται και όταν το δικαστήριο διατάξει να επαναληφθεί η συζήτηση. Σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, οι κλήσεις για συζήτηση και τα αποδεικτικά της επίδοσης συντάσσονται ατελώς.</p> <p>«Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και στην περίπτωση, που για οποιονδήποτε λόγο δεν εκδοθεί απόφαση μέσα σε οκτώ μήνες από τη Συζήτηση πολιτικής υπόθεσης. Μόλις συμπληρωθεί οκτάμηνο, ο δικαστής υποχρεούται να επιστρέψει τη δικογραφία, άλλως αυτή αφαιρείται αμέσως με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή του Προέδρου των Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης.»</p> <p>*** Το τελευταίο εδάφιο του άρθρ.307 προστέθηκε με την παρ.1 άρθρ.3 N.3327/2005, ΦΕΚ Α 70/11.3.2005.Ισχύς από 16.9.2005.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Με την παρ.2 άρθρου 81 N.3659/2008, ΦΕΚ Α 77/7.5.2008,ο οποίος αρχίζει να ισχύει από 8.6.2008, ορίζεται ότι "2. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 307 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το οποίο</p>

προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν. 3327/2005 (ΦΕΚ 70 Α'), αντικαθίσταται ως κατωτέρω. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου προστίθενται και στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 194 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α'), ως εξής "Μόλις συμπληρωθεί το οκτάμηνο, ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Επιθεώρησης των Δικαστηρίων επιλαμβάνεται και ερευνά αν είναι δικαιολογημένη ή μη η καθυστέρηση. Στη διοικητική δίκη, η ανωτέρω προθεσμία διακόπτεται μέχρι τη συμπλήρωση των στοιχείων του φακέλου της δικογραφίας από τη διοίκηση, εφαρμοζόμενης κατά τα λοιπά αναλόγως της παραγράφου 2 του άρθρου 139 Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Όταν αυτή κριθεί δικαιολογημένη, παρέχεται στον δικαστή προθεσμία δύο μηνών για τη δημοσίευση των αποφάσεων που καθυστερούν πέραν του οκταμήνου. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης, όπως και όταν παρέλθει η προθεσμία των δύο μηνών που χορηγήθηκε, κατά το προηγούμενο εδάφιο, χωρίς να έχουν δημοσιευθεί οι αποφάσεις που καθυστερούν, ο δικαστής υποχρεούται να επιστρέψει τη δικογραφία, άλλως αυτή αφαιρείται αμέσως με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο ή του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης αυτού. Για τις υποθέσεις αυτές ορίζεται δικάσμος για νέα Συζήτηση, υποχρεωτικώς, εντός τριάντα μηνών για τις υποθέσεις ειδικών διαδικασιών και έξι μηνών για τις υποθέσεις τακτικής διαδικασίας, από τη συμπλήρωση των παραπάνω προθεσμιών των οκτώ ή των δέκα μηνών. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων δεν εφαρμόζονται στις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υποθέσεις της διοικητικής δικαιοσύνης.

Επιφυλλασσομένων των διατάξεων των προηγούμενων εδαφίων, εάν διαπιστωθεί μετά το τέλος της Συζήτησης ότι η διάσκεψη δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός ευλόγου χρόνου για λόγους ανωτέρας βίας, όπως μεταξύ άλλων αναρρωτικής άδειας δικαστικού λειτουργού, μέλους της σύνθεσης του δικαστηρίου, ο δικάστης που διευθύνει το δικαστήριο ή ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης μπορεί να αποφασίσει την επανάληψη της Συζήτησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων

Άρθρο 308

- Το δικαστήριο εκδίδει οριστική απόφαση, αν κρίνει πως η υπόθεση είναι ώριμη γι' αυτό.
- Σε περίπτωση που σωρεύονται αγωγές ή που συνεκδικάζονται υποθέσεις, το δικαστήριο μπορεί, είτε να εκδώσει οριστική

σχετικά με τον ορισμό δικασίμου, την κλήση προς Συζήτηση και τα αποδεικτικά επίδοσης."

Άρθρο 308

- Το δικαστήριο εκδίδει οριστική απόφαση, αν κρίνει πως η υπόθεση είναι ώριμη γι' αυτό.
- Σε περίπτωση που σωρεύονται αγωγές ή που συνεκδικάζονται υποθέσεις, το δικαστήριο μπορεί, είτε να εκδώσει οριστική απόφαση για τις ώριμες υποθέσεις, είτε να αναβάλει να αποφασίσει οριστικά, εωσότου γίνονται όλες ώριμες, αν το κρίνει σκόπιμο για την καλύτερη διάγνωση της διαφοράς.

Άρθρο 309

Οι αποφάσεις που αποφαίνονται οριστικά σε κύρια ή παρεμπίπτουσα αίτηση δεν μπορούν μετά τη δημοσίευσή τους να ανακαλούνται από το δικαστήριο που τις εξέδωσε. Όσες δεν κρίνουν οριστικά μπορούν είτε αυτεπαγγέλτως είτε με πρόταση κάποιου διαδίκου που υποβάλλεται μόνο στη διάρκεια της συζήτησης της υπόθεσης και όχι αυτοτελώς, να ανακληθούν σε κάθε στάση της δίκης από το δικαστήριο που τις εξέδωσε εωσότου εκδοθεί οριστική απόφαση. Το δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να απαντά σε πρόταση για ανάκληση και όταν ακόμη αυτό υποβάλλεται με τρόπο παραδεκτό.

Άρθρο 310

- Οι αποφάσεις επιδίδονται με επιμέλεια των διαδίκων.
- Όταν πρόκειται για μη οριστικές αποφάσεις, η παρουσία κατά τη δημοσίευση των διαδίκων ή των νόμιμων αντιπροσώπων τους που διεξάγουν τη δίκη ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους ισοδυναμεί με επίδοση.

Άρθρο 311

απόφαση για τις ώριμες υποθέσεις, είτε να αναβάλει να αποφασίσει οριστικά, εωσότου γίνονται όλες ώριμες, αν το κρίνει σκόπιμο για την καλύτερη διάγνωση της διαφοράς.

Άρθρο 309

Οι αποφάσεις που αποφαίνονται οριστικά σε κύρια ή παρεμπίπτουσα αίτηση δεν μπορούν μετά τη δημοσίευσή τους να ανακαλούνται από το δικαστήριο που τις εξέδωσε. Όσες δεν κρίνουν οριστικά μπορούν είτε αυτεπαγγέλτως είτε με πρόταση κάποιου διαδίκου που υποβάλλεται μόνο στη διάρκεια της συζήτησης της υπόθεσης και όχι αυτοτελώς, να ανακληθούν σε κάθε στάση της δίκης από το δικαστήριο που τις εξέδωσε εωσότου εκδοθεί οριστική απόφαση. Το δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να απαντά σε πρόταση για ανάκληση και όταν ακόμη αυτό υποβάλλεται με τρόπο παραδεκτό.

Άρθρο 310

- Οι αποφάσεις επιδίδονται με επιμέλεια των διαδίκων.
- Όταν πρόκειται για μη οριστικές αποφάσεις, η παρουσία κατά τη δημοσίευση των διαδίκων ή των νόμιμων αντιπροσώπων τους που διεξάγουν τη δίκη ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους ισοδυναμεί με επίδοση.

Άρθρο 311

(Το άρθρο 311 καταργείται)

Άρθρο 312

- Το περιεχόμενο της απόφασης αποτελεί

Αν οι διάδικοι παρίστανται χωρίς δικηγόρο ή δικολάβο, ο ειφηνοδίκης οφείλει να υποδεικνύει στην απόφαση τα τακτικά ένδικα μέσα, με τα οποία μπορούν να προσβάλουν την απόφαση. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής δεν αποτελεί λόγο για να προσβληθεί η απόφαση με ένδικο μέσο.

Άρθρο 312

- Το περιεχόμενο της απόφασης αποτελεί πλήρη Απόδειξη για ότι αφορά την εμφάνιση και την εκπροσώπηση των διαδίκων, για την προβολή προφορικά στο ακροατήριο ισχυρισμών και την υποβολή αιτήσεων καθώς και για τη γνώμη που έχει εκφέρει το δικαστήριο.
- Η κατά την παράγραφο 1 αποδεικτική δύναμη του περιεχομένου της απόφασης μπορεί να ανατραπεί με το πρακτικό της Συζήτησης ή με την προσβολή της απόφασης ως πλαστής.

Άρθρο 313

- Μπορεί να επιδιωχθεί με αγωγή ή ένσταση η αναγνώριση της ανυπαρξίας μιας δικαστικής απόφασης μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις α) αν την εξέδωσαν πρόσωπα που δεν είχαν δικαστική ιδιότητα, β) αν πολιτικό δικαστήριο αποφάσισε για αντικείμενο που δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, γ) αν δεν δημοσιεύθηκε, δ) αν εκδόθηκε σε δίκη που είχε διεξαχθεί κατά ανύπαρκτου φυσικού ή νομικού προσώπου, ε) αν εκδόθηκε κατά προσώπου που έχει το προνόμιο της ετεροδικίας.
- Η αγωγή της παραγράφου 1 αποκλείεται, αν η απόφαση έχει προσβληθεί με ένδικα μέσα.
- Η αγωγή της παραγράφου 1 υπάγεται στο πολυμελές πρωτοδικείο της γενικής δωσιδικίας του εναγομένου.

Άρθρο 314

πλήρη απόδειξη για ότι αφορά την εμφάνιση και την εκπροσώπηση των διαδίκων, για την προβολή προφορικά στο ακροατήριο ισχυρισμών και την υποβολή αιτήσεων καθώς και για τη γνώμη που έχει εκφέρει το δικαστήριο.

2. Η κατά την παράγραφο 1 αποδεικτική δύναμη του περιεχομένου της απόφασης μπορεί να ανατραπεί με το πρακτικό της συζήτησης ή με την προσβολή της απόφασης ως πλαστής.

Άρθρο 313

- Μπορεί να επιδιωχθεί με αγωγή ή ένσταση η αναγνώριση της ανυπαρξίας μιας δικαστικής απόφασης μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις α) αν την εξέδωσαν πρόσωπα που δεν είχαν δικαστική ιδιότητα, β) αν πολιτικό δικαστήριο αποφάσισε για αντικείμενο που δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, γ) αν δεν δημοσιεύθηκε, δ) αν εκδόθηκε σε δίκη που είχε διεξαχθεί κατά ανύπαρκτου φυσικού ή νομικού προσώπου, ε) αν εκδόθηκε κατά προσώπου που έχει το προνόμιο της ετεροδικίας.
- Η αγωγή της παραγράφου 1 αποκλείεται, αν η απόφαση έχει προσβληθεί με ένδικα μέσα.
- Η αγωγή της παραγράφου 1 υπάγεται στο πολυμελές πρωτοδικείο της γενικής δωσιδικίας του εναγομένου.

Άρθρο 314

Το δικαστήριο που δικάζει την αγωγή του άρθρου 313 μπορεί ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, που μπορεί να υποβληθεί και με τις προτάσεις, να διατάξει να ανασταλεί η εκτέλεση της απόφασης, ολικά ή εν μέρει. Το δικαστήριο μπορεί, αν ένας διάδικος το ζητήσει με τον ίδιο τρόπο, να ανακαλέσει αυτή την απόφαση εωσότου εκδοθεί η οριστική απόφαση.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ**

Το δικαστήριο που δικάζει την αγωγή του άρθρου 313 μπορεί ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, που μπορεί να υποβληθεί και με τις προτάσεις, να διατάξει να ανασταλεί η εκτέλεση της απόφασης, ολικά ή εν μέρει. Το δικαστήριο μπορεί, αν ένας διάδικος το ζητήσει με τον ίδιο τρόπο, να ανακαλέσει αυτή την απόφαση εωσότου εκδοθεί η οριστική απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 315

Αν από παραδρομή κατά τη σύνταξη της απόφασης περιέχονται λάθη γραφικά ή λογιστικά ή το διατακτικό της διατυπώθηκε κατά τρόπο ελλειπή ή ανακριβώς, το δικαστήριο που την έχει εκδώσει μπορεί, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος, να την ερμηνεύσει με νέα του απόφαση έτσι που η έννοιά της γίνει αναμφίβολη, η ερμηνεία όμως δεν μπορεί ποτέ να αλλάξει το διατακτικό της απόφασης που ερμηνεύεται.

Άρθρο 316

Αν απόφαση είναι διατυπωμένη με τρόπο που γεννά αμφιβολίες ή είναι ασαφής, το δικαστήριο που την έχει εκδώσει μπορεί, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος, να την ερμηνεύσει με νέα του απόφαση έτσι που η έννοιά της γίνει αναμφίβολη, η ερμηνεία όμως δεν μπορεί ποτέ να αλλάξει το διατακτικό της απόφασης που ερμηνεύεται.

Άρθρο 317

1. Η αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας μιας απόφασης πρέπει, εκτός από όσα ορίζει το άρθρο 118, να αναφέρει με σαφήνεια και τα λάθη ή τις παραλείψεις ή τις ανακρίβειες που ζητείται να διορθωθούν ή τα αμφίβολα σημεία ή τις ασάφειες που ζητείται να ερμηνευθούν.

2. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση και συντάσσεται σχετική έκθεση.

3. Αν ο πρόεδρος ή ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης θεωρούν αναγκαίο να διορθωθεί η απόφαση, κινούν αυτεπαγγέλτως την διαδικασία διόρθωσης.

Άρθρο 315

Αν από παραδρομή κατά τη σύνταξη της απόφασης περιέχονται λάθη γραφικά ή λογιστικά ή το διατακτικό της διατυπώθηκε κατά τρόπο ελλιπή ή ανακριβώς, το δικαστήριο που την έχει εκδώσει μπορεί, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος ή και αυτεπαγγέλτως, να τη διορθώσει με νέα απόφασή του.

Άρθρο 316

Αν απόφαση είναι διατυπωμένη με τρόπο που γεννά αμφιβολίες ή είναι ασαφής, το δικαστήριο που την έχει εκδώσει μπορεί, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος, να την ερμηνεύσει με νέα του απόφαση έτσι που η έννοιά της γίνει αναμφίβολη, η ερμηνεία όμως δεν μπορεί ποτέ να αλλάξει το διατακτικό της απόφασης που ερμηνεύεται.

Άρθρο 317

1. Η αίτηση διόρθωσης ή ερμηνείας μιας απόφασης πρέπει, εκτός από όσα ορίζει το άρθρο 118, να αναφέρει με σαφήνεια και τα λάθη ή τις παραλείψεις ή τις ανακρίβειες που ζητείται να διορθωθούν ή τα αμφίβολα σημεία ή τις ασάφειες που ζητείται να ερμηνευθούν.
2. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση και συντάσσεται σχετική έκθεση.
3. Αν ο πρόεδρος ή ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης θεωρούν αναγκαίο να διορθωθεί η απόφαση, κινούν αυτεπαγγέλτως την διαδικασία διόρθωσης.

Άρθρο 318

1. Η συζήτηση γίνεται κατά τη διαδικασία με την οποία εκδόθηκε η απόφαση που διορθώνεται ή ερμηνεύεται, και αφού κληθούν οκτώ (8) τουλάχιστον

μονομελούς πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης θεωρούν αναγκαίο να διορθωθεί η απόφαση, ορίζουν αυτεπαγγέλτως δικάσμο για τη Συζήτηση.

Άρθρο 318

1. Η Συζήτηση στο ακροατήριο γίνεται κατά τη διαδικασία με την οποία εκδόθηκε η απόφαση που διορθώνεται ή ερμηνεύεται, και αφού κληθούν οκτώ τούλαχιστον ημέρες πριν από τη Συζήτηση όλοι οι διάδικοι που αναφέρονται στην απόφαση. Αν τη διόρθωση την προκαλεί το δικαστήριο αυτεπαγγέλτως, η κλήση των διαδίκων γίνεται με την επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου.

2. Αν κατά τη Συζήτηση της αίτησης δεν εμφανίζεται κάποιος διάδικος που κλητεύθηκε νόμιμα, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι και, αν δεν κλητεύθηκε νόμιμα, η Συζήτηση αναβάλλεται και το δικαστήριο διατάζει να κλητευθεί.

Άρθρο 319

Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε αιτήσεις για διόρθωση ή ερμηνεία μιας απόφασης μπορούν να προσβληθούν με όλα τα ένδικα μέσα με τα οποία θα μπορούσε να προσβληθεί η απόφαση που ζητήθηκε να διορθωθεί ή να ερμηνευθεί, εκτός από την ανακοπή ερημοδικίας.

Άρθρο 320

Η διορθωτική ή ερμηνευτική απόφαση σημειώνεται στο πρωτότυπο της απόφασης που διορθώνεται ή ερμηνεύεται, και πρέπει στα αντίγραφα, τα απόγραφα ή τα αποσπάσματα της να αναγράφεται ο αριθμός και η ημερομηνία της διορθωτικής ή ερμηνευτικής απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

ημέρες πριν από τη συζήτηση όλοι οι διάδικοι που αναφέρονται στην απόφαση. Αν τη διόρθωση την προκαλεί το δικαστήριο αυτεπαγγέλτως, η κλήση των διαδίκων γίνεται με την επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου.

2. Αν κατά τη συζήτηση της αίτησης δεν εμφανίζεται κάποιος διάδικος που κλητεύθηκε νόμιμα, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι και, αν δεν κλητεύθηκε νόμιμα, η συζήτηση αναβάλλεται και το δικαστήριο διατάζει να κλητευθεί.

Άρθρο 319

Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε αιτήσεις για διόρθωση ή ερμηνεία μιας απόφασης μπορούν να προσβληθούν με όλα τα ένδικα μέσα με τα οποία θα μπορούσε να προσβληθεί η απόφαση που ζητήθηκε να διορθωθεί ή να ερμηνευθεί, εκτός από την ανακοπή ερημοδικίας.

Άρθρο 320

Η διορθωτική ή ερμηνευτική απόφαση σημειώνεται στο πρωτότυπο της απόφασης που διορθώνεται ή ερμηνεύεται, και πρέπει στα αντίγραφα, τα απόγραφα ή τα αποσπάσματα της να αναγράφεται ο αριθμός και η ημερομηνία της διορθωτικής ή ερμηνευτικής απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΔΕΛΙΚΑΣΜΕΝΟ

Άρθρο 321

Όσες οριστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικασμένο.

Άρθρο 322

1. Το δεδικασμένο εκτείνεται στο

δεσικασμένο για τους διαδίκους μεταξύ των οποίων εκδόθηκε η απόφαση του αλλοδαπού δικαστηρίου και 5) δεν είναι αντίθετη προς τα χρηστά ήθη ή προς τη δημόσια τάξη.

Άρθρο 324

Δεδικασμένο υπάρχει μεταξύ των ίδιων προσώπων με την ίδια ιδιότητα μόνο για το δικαίωμα που κρίθηκε και εφόσον πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο και την ίδια ιστορική και νομική αιτία.

Άρθρο 325

Το Δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά

- 1) των διαδίκων,
- 2) εκείνων που έγιναν διάδοχοί τους όσο διαρκούσε η δίκη ή μετά το τέλος της,
- 3) εκείνων που νέμονται ή κατέχουν το επίδικο πράγμα στο όνομα κάποιου διαδίκου ή διαδόχου του, αδιάφορο αν πρόκειται για σχέσεις εμπράγματες ή ενοχικές.

Το Δεδικασμένο δεν ισχύει απέναντι σε εκείνον που απέκτησε δικαιώματα σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου με μεταβίβαση από μη δικαιούχο.

Άρθρο 326

1. Η απόφαση που εκδόθηκε υπέρ του υποχρέου να αποκαταστήσει κληρονομία ή κληροδότημα και εναντίον ενός τρίτου, η οποία αφορά την περιουσία που υπόκειται σε αποκατάσταση ή κάποιο αντικείμενό της αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του καταπιστευματοδόχου.

2. Η απόφαση που εκδόθηκε κατά του υποχρέου να αποκαταστήσει κληρονομία ή κληροδότημα και υπέρ ενός τρίτου, η οποία αφορά αντικείμενο της περιουσίας που υπόκειται σε αποκατάσταση αποτελεί Δεδικασμένο και κατά του καταπιστευματοδόχου μόνο αν εκείνος που έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει έχει εξουσία να διαθέσει το επίδικο αντικείμενο χωρίς τη συναίνεση του καταπιστευματοδόχου.

Άρθρο 325

Το δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά

- 1) των διαδίκων,
- 2) εκείνων που έγιναν διάδοχοί τους όσο διαρκούσε η δίκη ή μετά το τέλος της,
- 3) εκείνων που νέμονται ή κατέχουν το επίδικο πράγμα στο όνομα κάποιου διαδίκου ή διαδόχου του, αδιάφορο αν πρόκειται για σχέσεις εμπράγματες ή ενοχικές.

Το δεδικασμένο δεν ισχύει απέναντι σε εκείνον που απέκτησε δικαιώματα σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου με μεταβίβαση από μη δικαιούχο.

Άρθρο 326

1. Η απόφαση που εκδόθηκε υπέρ του υποχρέου να αποκαταστήσει κληρονομία ή κληροδότημα και εναντίον ενός τρίτου, η οποία αφορά την περιουσία που υπόκειται σε αποκατάσταση ή κάποιο αντικείμενό της αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του καταπιστευματοδόχου.

2. Η απόφαση που εκδόθηκε κατά του υποχρέου να αποκαταστήσει κληρονομία ή κληροδότημα και υπέρ ενός τρίτου, η οποία αφορά αντικείμενο της περιουσίας που υπόκειται σε αποκατάσταση αποτελεί Δεδικασμένο και κατά του καταπιστευματοδόχου μόνο αν εκείνος που έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει έχει εξουσία να διαθέσει το επίδικο αντικείμενο χωρίς τη συναίνεση του καταπιστευματοδόχου.

Άρθρο 327

1. Η απόφαση που εκδόθηκε σε δίκη μεταξύ του κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομίας ή του εκκαθαριστή κληρονομίας ή του εκτελεστή διαθήκης που έχει δικαίωμα να διεξάγει τη δίκη και τρίτου, η οποία αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις της κληρονομίας, αποτελεί δεδικασμένο και απέναντι στους κληρονόμους.

2. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ των κληρονόμων που έχουν δικαίωμα διεξαγωγής της δίκης και τρίτου, η οποία αφορά

<p>Άρθρο 327</p> <p>1. Η απόφαση που εκδόθηκε σε δίκη μεταξύ του κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομίας ή του εκκαθαριστή κληρονομίας ή του εκτελεστή διαθήκης που έχει δικαίωμα να διεξάγει τη δίκη και τρίτου, η οποία αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις της κληρονομίας, αποτελεί Δεδικασμένο και απέναντι στους κληρονόμους.</p> <p>2. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ των κληρονόμων που έχουν δικαίωμα διεξαγῆς της δίκης και τρίτου, η οποία αφορά δικαιώματα και υποχρεώσεις της κληρονομίας, αποτελεί Δεδικασμένο και απέναντι στον εκτελεστή της διαθήκης.</p>	<p>δικαιώματα και υποχρεώσεις της κληρονομίας, αποτελεί δεδικασμένο και απέναντι στον εκτελεστή της διαθήκης.</p> <p>Άρθρο 328</p> <p>1. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ του δανειστή και του πρωτοφειλέτη και απορρίπτει την αγωγή επειδή το χρέος είναι ανύπαρκτο, αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του εγγυητή.</p> <p>2. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ του δανειστή και του εγγυητή και απορρίπτει την αγωγή επειδή το χρέος είναι ανύπαρκτο, αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του πρωτοφειλέτη.</p>
<p>Άρθρο 328</p> <p>1. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ του δανειστή και του πρωτοφειλέτη και απορρίπτει την αγωγή επειδή το χρέος είναι ανύπαρκτο, αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του εγγυητή.</p> <p>2. Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ του δανειστή και του εγγυητή και απορρίπτει την αγωγή επειδή το χρέος είναι ανύπαρκτο, αποτελεί Δεδικασμένο και υπέρ του πρωτοφειλέτη.</p>	<p>Άρθρο 329</p> <p>Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ νομικού προσώπου και τρίτου και αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις του νομικού προσώπου αποτελεί Δεδικασμένο και απέναντι στα μέλη του ως προς τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου.</p>
<p>Άρθρο 329</p> <p>Η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ νομικού προσώπου και τρίτου και αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις του νομικού προσώπου αποτελεί Δεδικασμένο και απέναντι στα μέλη του ως προς τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου.</p>	<p>Το δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις που προτάθηκαν, καθώς και σε εκείνες που μπορούσαν να προταθούν και δεν προτάθηκαν. Από τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξαιρούνται εκείνες που στηρίζονται σε αυτοτελές δικαιώματα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή.</p> <p>Άρθρο 330</p>
<p>Άρθρο 330</p> <p>Το Δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις που προτάθηκαν, καθώς και σε εκείνες που μπορούσαν να προταθούν και δεν προτάθηκαν. Από τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξαιρούνται εκείνες που στηρίζονται σε αυτοτελές δικαιώματα που</p>	<p>Το δεδικασμένο εκτείνεται και στα ζητήματα που κρίθηκαν παρεμπιπτόντως και αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση του κυρίου ζητήματος, αν το δικαστήριο ήταν καθ' ύλην αρμόδιο να αποφασίσει για τα παρεμπίπτοντα αυτά ζητήματα.</p> <p>Άρθρο 331</p>
	<p>Άρθρο 332</p>

μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή.

Άρθρο 331

Το Δεδικασμένο εκτείνεται και στα ζητήματα που κρίθηκαν παρεμπιττόντως και απότελούν αναγκαία προϋπόθεση του ιυρίου ζητήματος, αν το δικαστήριο ήταν καθ' ύλην αρμόδιο να αποφασίσει για τα παρεμπίπτοντα αυτά ζητήματα.

Άρθρο 332

Το Δεδικασμένο λαμβάνεται υπόψη από το δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 333

1. Οι διάδικοι και οι διάδοχοί τους δεν μπορούν να προσβάλουν την απόφαση για δόλο κάποιου διάδικου ή τρίτου παρά μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται Αναγηλάφηση.
2. Τρίτοι απέναντι στους οποίους ισχύει το Δεδικασμένο μπορούν να το προσβάλουν μόνο εξαιτίας δόλου των διαδίκων.

Άρθρο 334

1. Κάθε διάδικος έχει δικαίωμα να ζητήσει να μεταρρυθμιστεί τελεσίδικη ή ανέκλητη απόφαση, που καταδικάζει σε καταβολή περιοδικών παροχών, οι οποίες οφείλονται κατά το νόμο από οποιαδήποτε αιτία και γίνονται απαιτητές στο μέλλον, αν μεσολάβησε ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών επάνω στις οποίες βασίστηκε η απαγελία της καταδίκης. Το ίδιο ισχύει και για περιοδικές παροχές που οφείλονται σύμφωνα με κάποια δικαιοπραξία εφόσον το ποσό ή η διάρκεια της καταβολής τους ορίστηκε από το δικαστήριο, και μόνο για το ποσό ή τη διάρκειά της.
2. Μεταβολή των συνθηκών θεωρείται και η ουσιώδης μετά την απόφαση αυξομείωση του τιμαρίθμου της ζωής.

Το δεδικασμένο λαμβάνεται υπόψη από το δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 333

1. Οι διάδικοι και οι διάδοχοί τους δεν μπορούν να προσβάλουν την απόφαση για δόλο κάποιου διάδικου ή τρίτου παρά μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται αναγηλάφηση.
2. Τρίτοι απέναντι στους οποίους ισχύει το δεδικασμένο μπορούν να το προσβάλουν μόνο εξαιτίας δόλου των διαδίκων.

Άρθρο 334

1. Κάθε διάδικος έχει δικαίωμα να ζητήσει να μεταρρυθμιστεί τελεσίδικη ή ανέκλητη απόφαση, που καταδικάζει σε καταβολή περιοδικών παροχών, οι οποίες οφείλονται κατά το νόμο από οποιαδήποτε αιτία και γίνονται απαιτητές στο μέλλον, αν μεσολάβησε ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών επάνω στις οποίες βασίστηκε η απαγελία της καταδίκης. Το ίδιο ισχύει και για περιοδικές παροχές που οφείλονται σύμφωνα με κάποια δικαιοπραξία εφόσον το ποσό ή η διάρκεια της καταβολής τους ορίστηκε από το δικαστήριο, και μόνο για το ποσό ή τη διάρκειά της.
2. Μεταβολή των συνθηκών θεωρείται και η ουσιώδης μετά την απόφαση αυξομείωση του τιμαρίθμου της ζωής.
3. Η μεταβολή των συνθηκών λαμβάνεται υπόψη μόνο εφόσον έγινε σε χρόνο στον οποίο εκείνος που ζητεί να μεταρρυθμιστεί η απόφαση δεν μπορούσε να προβάλει τη μεταβολή στην αρχική δίκη.
4. Η μεταρρύθμιση μπορεί να ζητηθεί μόνο με αγωγή και εισάγεται στο αρμόδιο δικαστήριο.
5. Η μεταρρύθμιση μπορεί να ζητηθεί και να απαγελθεί μόνο για το χρόνο μετά την έγερση της αγωγής.

3. Η μεταβολή των συνθηκών λαμβάνεται υπόψη μόνο εφόσον έγινε σε χρόνο στον οποίο εκείνος που ζητεί να μεταρρυθμιστεί η απόφαση δεν μπορούσε να προβάλει τη μεταβολή στην αρχική δίκη.
4. Η μεταρρύθμιση μπορεί να ζητηθεί μόνο με αγωγή και εισάγεται στο αρμόδιο δικαστήριο.
5. Η μεταρρύθμιση μπορεί να ζητηθεί και να απαγγελθεί μόνο για το χρόνο μετά την έγερση της αγωγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ[‘] ΑΠΟΔΕΙΞΗ

ΤΙΤΛΟΣ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 335

Αντικείμενο Απόδειξης είναι μόνο τα πραγματικά γεγονότα που έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης.

Άρθρο 336

1. Πραγματικά γεγονότα τα οποία είναι τόσο πασίγνωστα ώστε να μην υπάρχει εύλογη αμφιβολία ότι είναι αληθινά, λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς Απόδειξη.
2. Πραγματικά γεγονότα γνωστά στο δικαστήριο από άλλη δικαστική ενέργειά του, λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς Απόδειξη, αν η αλήθεια τους ισχύει απέναντι σε όλους.
3. Με βάση αποδεδειγμένα πραγματικά γεγονότα το δικαστήριο μπορεί να βγάλει συμπεράσματα για άλλα γεγονότα.
4. Το δικαστήριο λαμβάνει αυτεπαγγέλτως υπόψη τα διδάγματα της κοινής πείρας και χωρίς Απόδειξη.

Άρθρο 337

Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς Απόδειξη το δίκαιο που ισχύει σε άλλοδαπή πολιτεία, τα έθιμα και τα συναλλακτικά ήθη και, αν δεν τα γνωρίζει, μπορεί να διατάξει απόδειξη ή να χρησιμοποιήσει όποιο μέσο κρίνει κατάλληλο χωρίς να περιορίζεται στις αποδείξεις που προσάγονται διάδικοι.

ΤΙΤΛΟΣ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 335

Αντικείμενο της απόδειξης είναι μόνο τα πραγματικά γεγονότα που έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης.

Άρθρο 336

1. Πραγματικά γεγονότα τα οποία είναι τόσο πασίγνωστα ώστε να μην υπάρχει εύλογη αμφιβολία ότι είναι αληθινά, λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς Απόδειξη.
2. Πραγματικά γεγονότα γνωστά στο δικαστήριο από άλλη δικαστική ενέργειά του, λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς Απόδειξη, αν η αλήθεια τους ισχύει απέναντι σε όλους.
3. Με βάση αποδεδειγμένα πραγματικά γεγονότα το δικαστήριο μπορεί να βγάλει συμπεράσματα για άλλα γεγονότα.
4. Το δικαστήριο λαμβάνει αυτεπαγγέλτως υπόψη τα διδάγματα της κοινής πείρας και χωρίς Απόδειξη.

Άρθρο 337

Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς Απόδειξη το δίκαιο που ισχύει σε άλλοδαπή πολιτεία, τα έθιμα και τα συναλλακτικά ήθη και, αν δεν τα γνωρίζει, μπορεί να διατάξει απόδειξη ή να χρησιμοποιήσει όποιο μέσο κρίνει κατάλληλο χωρίς να περιορίζεται στις αποδείξεις που προσάγονται διάδικοι.

Άρθρο 338

1. Κάθε διάδικος οφείλει να αποδείξει τα πραγματικά γεγονότα που είναι αναγκαία για να υποστηρίξει την αυτοτελή αίτηση ή ανταίτηση του.
2. Όταν ο νόμος ορίζει κάποιο τεκμήριο για

<p>γνωρίζει, μπορεί να διατάξει Απόδειξη ή να χρησιμοποιήσει όποιο μέσο κρίνει κατάλληλο χωρίς να περιορίζεται στις αποδείξεις που προσάγουν οι διάδικοι.</p>	<p>την ύπαρξη ενός πραγματικού γεγονότος, επιτρέπεται αντίθετη απόδειξη, αν δεν ορίζεται διαφορετικά.</p>
<p>Άρθρο 338</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κάθε διάδικος οφείλει να αποδείξει τα πραγματικά γεγονότα που είναι αναγκαία για να υποστηρίξει την αυτοτελή αίτηση ή ανταίτησή του. 2. Οταν ο νόμος ορίζει κάποιο τεκμήριο για την ύπαρξη ενός πραγματικού γεγονότος, επιτρέπεται αντίθετη Απόδειξη, αν δεν ορίζεται διαφορετικά. 	<p>Αποδεικτικά μέσα είναι η ομολογία, η αυτοψία, η πραγματογνωμοσύνη, τα έγγραφα, η εξέταση των διαδίκων, οι μάρτυρες, τα δικαστικά τεκμήρια και οι ένορκες βεβαιώσεις.</p>
<p>Άρθρο 339</p> <p>«Αποδεικτικά μέσα είναι η ομολογία, η αυτοψία, η πραγματογνωμοσύνη, τα έγγραφα, η εξέταση των διαδίκων, οι μάρτυρες, τα δικαστικά τεκμήρια και οι ένορκες βεβαιώσεις.»</p> <p>*** Το άρθρο 339 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 36 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p>	<p>Άρθρο 340</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τα αποδεικτικά μέσα που πληρούν τους όρους του νόμου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη αποδεικτική δύναμη του καθενός. Λαμβάνει επίσης υπόψη και εκτιμά ελεύθερα και αποδεικτικά μέσα που δεν πληρούν τους όρους του νόμου, με την επιφύλαξη των άρθρων 393 και 394. 2. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζει ρητά ο νόμος, το δικαστήριο κρίνει ελεύθερα τα αποδεικτικά μέσα και αποφασίζει κατά συνείδηση αν οι ισχυρισμοί είναι αληθινοί. Στην απόφαση πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι που οδήγησαν το δικαστή να σχηματίσει την πεποίθησή του.
<p>Άρθρο 340</p> <p>Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζει ρητά ο νόμος, το δικαστήριο κρίνει ελεύθερα τα αποδεικτικά μέσα και αποφασίζει κατά συνείδηση αν οι ισχυρισμοί είναι αληθινοί. Στην απόφαση πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι που οδήγησαν το δικαστή να σχηματίσει την πεποίθησή του.</p>	<p>Άρθρο 341</p> <p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001</p>

Άρθρο 341

"1. Στην περίπτωση του άρθρου 226 παράγραφος 2 εδ. α οι διάδικοι οφεύλουν να προσκομίσουν προαποδεικτικώς όλα τα αποδεικτικά τους έγγραφα. Αν δεν υπάρχει περίπτωση να διαταχθεί Απόδειξη με αυτοψία, πραγματογνωμοσύνη, μάρτυρες και εξέταση των διαδίκων, το πολυμελές δικαστήριο εκδίδει αμέσως οριστική απόφαση με βάση τα έγγραφα που έχουν προσκομιστεί προαποδεικτικώς. Στις λοιπές περιπτώσεις το δικαστήριο εκδίδει απόφαση, με την οποία τάσσει αποδείξεις. Η απόφαση αυτή περιέχει συνοπτική αιτιολογία για το παραδεκτό και το νόμιμο της αγωγής ή άλλου εισαγωγικού δικογράφου, και των εκατέρωθεν ισχυρισμών, με μνεία των σχετικών διατάξεων. Αν στην απόφαση αυτή περιέχονται και οριστικές διατάξεις, ως προς αυτές διαλαμβάνεται πλήρης αιτιολογία.

2. Η απόφαση με την οποία τάσσεται Απόδειξη ορίζει α) το θέμα που πρέπει να αποδειχθεί, β) το διάδικο που βαρύνεται με την Απόδειξη και τα Αποδεικτικά μέσα που επιτρέπονται, γ) την αρχή ενώπιον της αποίας θα γίνει η διεξαγωγή και δ) το χρόνο της διεξαγωγής.

3. Η απόδειξη διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου. Αν η διεξαγωγή απαιτεί πολύ χρόνο, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να γίνει ενώπιον μέλους του, που ορίζεται ως εισιτηριητής. Η διεξαγωγή γίνεται στο ακροατήριο, εκτός αν η απόφαση ορίζει άλλο τόπο. Αν συντρέχει ειδικός λόγος, μπορεί με την απόφαση να ανατεθεί η διεξαγωγή ορισμένων αποδείξεων σε εντεταλμένο δικαστή ή στην αρμόδια προξενική αρχή. Ο χρόνος διεξαγωγής δεν επιτρέπεται να υπερβεί τους έξι μήνες. Αν η Απόδειξη πράκειται να διεξαχθεί στο εξωτερικό, έστω και κατά ένα μέρος, η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τους δέκα μήνες. Για την ενώπιον του δικαστηρίου Απόδειξη ως χρόνος διεξαγωγής μπορεί να οριστεί και ρητή διάστιμος μετά ορισμένο χρόνο από την επίδοση της απόφασης".

***Οι παρ.1, 2 και 3, όπως είχαν αντικατασταθεί με τα εδάφια α και β' της παραγράφου 9 του άρθρου 8 του ν. 2145/1993, (ΦΕΚ Α 88) αντικαταστάθηκαν ως άνω από την περ.α' της παρ.13 του άρθρου 3 του Ν. 2207/1994 (Α 65).

4. Η απόφαση χρονολογείται, υπογράφεται κατά το άρθρο 306 και σημειώνεται σε ειδικό βιβλίο, που τηρείται στη γραμματεία μαζί με αλφαριθμητικό ευρετήριο. Με τη σημείωση αυτή ολοκληρώνεται η έκδοση της απόφασης.
5. Αν το δικαστήριο παρέλειψε να ορίσει εισηγητή ή αν ανέινψε ανάγκη να αντικατασταθεί ο εισηγητής, ο πρόεδρος του δικαστηρίου είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από αίτηση διαδίκου, ορίζει χωρίς κλήτευση των διαδίκων ως εισηγητή ένα από τα μέλη της σύνθεσης ή αντικαθιστά τον εισηγητή με άλλον δικαστή, έστω και μη μέλος της σύνθεσης. Αντικατάσταση του εισηγητή επιτρέπεται αν έπαψε να υπηρετεί στο δικαστήριο ή βρίσκεται με άδεια που πρόκειται να διαρκέσει περισσότερο από ένα μήνα.
6. Αν το δικαστήριο παρέλειψε να ορίσει τόπο και χρόνο διεξαγωγής, εντεταλμένο δικαστή ή πρόξενο ή πραγματογνώμονα ή αν η πράξη έχει άλλες ελλείψεις, ο εισηγητής δικαιούται να συμπληρώσει τα στοιχεία αυτά. Η απόφαση γνωστοποιείται στους διαδίκους είτε από τον εισηγητή πριν από την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας, οπότε γίνεται μνεία στα Πρακτικά ή στην έκθεση, είτε με επίδοση από ένα διάδικο στους λοιπούς. Αν η γνωστοποίηση δεν γίνει πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας, κάθε διάδικος δικαιούται να ζητήσει αναβολή της διεξαγωγής.
- ***Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ.6,όπως είχαν αντικατασταθεί με το άρθρο 9 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α.88) αντικαταστάθηκαν ως άνω από την περ.β' της παρ.13 του άρθρου 3 του Ν. 2207/1994 (Α.65).
7. Ο εισηγητής αποφασίζει για όλα τα σχετικά με την Απόδειξη διαδικαστικά ζητήματα. Ιδίως α) διευθύνει τη διεξαγωγή των αποδείξεων, β) εξετάζει τους μάρτυρες και αποφασίζει για κάθε ένσταση μη εξέτασης ή αμφισβήτησης της ταυτότητας των μαρτύρων και γ) διορίζει ή αντικαθιστά τους διερμηνείς, αν υπάρχει νόμιμο κώλυμα. Οι αποφάσεις αυτές του εισηγητή καταχωρίζονται στα Πρακτικά ή στην έκθεση.
8. Ο εισηγητής μετέχει στη σύνθεση κατά τη μετά την Απόδειξη Συζήτηση, εκτός αν έπαψε να υπηρετεί στο δικαστήριο ή έχει τοποθετηθεί σε άλλο τμήμα του δικαστηρίου ή βρίσκεται σε άδεια.

9. Το δικαστήριο δεν δεσμεύται από τις πράξεις του προέδρου και του εισηγητή ούτε από τις κατά την παρ. 7 αποφάσεις του εισηγητή και δικαιούται να τις ανακαλεί ελεύθερα, αντεπαγγέλτως ή ύστερα από πρόταση διαδίκου που υποβάλλεται κατά τη Συζήτηση. Η ανάκληση γίνεται είτε με πράξη του δικαστηρίου, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 4, σε κάθε στάση δίκης έως την έκδοση της οριστικής απόφασης, είτε με την απόφαση αυτή. Κατά τον ίδιο τρόπο το δικαστήριο μπορεί να ανακαλεί την πράξη με την οποία έχει τάξει Απόδειξη.

10. Αν η Απόδειξη διατάσσεται με πράξη εφετείου ή του Αρείου Πάγου, ως εισηγητής μπορεί να οριστεί και πρωτοδίκης ή πάρεδρος.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Κατά το εδάφ. δ`της παρ. 13 του Ν. 2207/1994 (Α 65) "Οπου σε διατάξεις σχετικές με την Απόδειξη προβλέπεται η έκδοση "πράξης", νοείται εφεξής "απόφαση".

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Κατά την παρ.30 άρθρου 3 του Ν.2207/1994 (Α 65) " Οι διατάξεις των άρθρων 149, 341 και 406 παρ.1 του Κ.Πολ.Δ., όπως αντικαταστάθηκαν με το νόμο αυτόν, εφαρμόζονται και στη διεξαγωγή αποδείξεων που διατάχθηκαν υπό την ισχύ του ν.2145/1993. Διαδικαστικές πράξεις που έγιναν όσο ίσχυε η καταργούμενη ρύθμιση διατηρούν την ισχύ τους. Αποδείξεις για τις οποίες ορίστηκε δικάσιμος σε ρητή ημέρα, αν έχουν ματαιωθεί ή δεν έχουν ακόμη διεξαχθεί, μπορεί να επισπευσθούν από οποιονδήποτε διάδικο μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου και πρέπει να ολοκληρωθούν μέσα σε έξι το πολύ μήνες από την επίσπευση".

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ (από 16.9.2001) με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Άρθρο 342.

Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001

Άρθρο 342

<p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡ.14 ΠΑΡ.1 ΤΟΥ Ν.2915/2001 (ΦΕΚ Α 109/2001) Οι αποφάσεις που εκδίδονται κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων συντάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 305 και μπορούν να καταχωρίζονται και στα Πρακτικά ή στην έκθεση.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p> <p>** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p>Άρθρο 343.</p> <p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001</p>
<p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡ.14 ΠΑΡ.1 ΤΟΥ Ν.2915/2001 (ΦΕΚ Α 109/2001) Οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να παρίστανται στην αποδεικτική διαδικασία και καλούνται για το σκοπό αυτό από το διάδικο που διεξάγει την Απόδειξη τρεις ημέρες πριν από τη διεξαγωγή και, αν κάποιος από τους διαδίκους μένει στο εξωτερικό, ή είναι άγνωστη η διαμονή του, καλείται πριν από είκοσι ημέρες. Αν εκείνος που κλητεύθηκε δεν παραστεί, η διαδικασία διεξάγεται χωρίς αυτόν.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p> <p>** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p>Άρθρο 344.</p> <p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001</p>
<p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ ΤΟ ΠΑΡΟΝ</p>	

<p>ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡ.14 ΠΑΡ.1 ΤΟΥ Ν.2915/2001 (ΦΕΚ Α 109/2001) Το δικαστήριο έχει δικαίωμα και μετά τη διεξαγωγή των αποδείξεων να διατάξει νέες αποδείξεις. *** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001. ** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 345</p> <p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2915/2001</p>
<p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡ.14 ΠΑΡ.1 ΤΟΥ Ν.2915/2001 (ΦΕΚ Α 109/2001) Μέσα στην προθεσμία της Απόδειξης ο αντίδικος εκείνου τον οποίο βαρύνει η Απόδειξη έχει δικαίωμα να ανταποδείξει, έστω και αν η απόφαση δεν το ανέφερε. *** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001. ** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 346</p> <p>Τα αποδεικτικά μέσα που έχει προσκομίσει ένας διάδικος λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο και για την απόδειξη των ισχυρισμών άλλου διαδίκου.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 346</p> <p>Τα Αποδεικτικά μέσα που έχει προσκομίσει ένας διάδικος λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο και για την Απόδειξη των ισχυρισμών άλλου διαδίκου.</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 347</p> <p>Όπου ο νόμος θεωρεί αρκετή την πιθανολόγηση το δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να εφαρμόσει τις διατάξεις που ισχύουν για την αποδεικτική διαδικασία, τα αποδεικτικά μέσα και τη δύναμη τους, αλλά λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε μέσα κρίνει κατάλληλα για να σχηματιστεί πιθανότητα σχετικά με την αλήθεια των πραγματικών περιστατικών.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 347</p> <p>Όπου ο νόμος θεωρεί αρκετή την</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 348</p> <p>Αν συμφωνούν οι διάδικοι ή υπάρχει κίνδυνος να χαθεί ή να δυσκολευθεί η χρήση</p>

Πιθανολόγηση το δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να εφαρμόσει τις διατάξεις που ισχύουν για την αποδεικτική διαδικασία, τα Αποδεικτικά μέσα και τη δύναμη τους, αλλά λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε μέσα κρίνει κατάλληλα για να σχηματιστεί πιθανότητα σχετικά με την αλήθεια των πραγματικών περιστατικών.

Άρθρο 348

Αν συμφωνούν οι διάδικοι ή υπάρχει κίνδυνος να χαθεί ή να δυσκολευθεί η χρήση κάποιου αποδεικτικού μέσου ή πρόκειται να διαπιστωθεί η τωρινή κατάσταση ενός πράγματος ή έργου, μπορεί να ζητηθεί να γίνει συντηρητική Απόδειξη για συγκεκριμένο ισχυρισμό και πριν ακόμη αρχίσει η δίκη.

Άρθρο 349

1. Η αίτηση για συντηρητική Απόδειξη υποβάλλεται στο δικαστήριο το αρμόδιο να δικάσει την κύρια δίκη, αν ο κίνδυνος είναι άμεσος, μπορεί να υποβληθεί και σε κάθε άλλο δικαστήριο που μπορεί να αποφασίσει γρηγορότερα. Η αίτηση συζητείται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Όταν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο τη δικάσιμο ορίζει ο πρόεδρος.

2. Η αίτηση πρέπει να περιέχει

- α) το όνομα και την κατοικία του αντιδίκου,
- β) τα πραγματικά γεγονότα για τα οποία θα γίνει η συντηρητική Απόδειξη,
- γ) το αποδεικτικό μέσο με το οποίο θα διεξαχθεί,
- δ) το λόγο για τον οποίο υπάρχει κίνδυνος να χαθεί ή να δυσκολευθεί η χρήση του αποδεικτικού μέσου. Ο λόγος αυτός αρκεί να πιθανολογείται.

Άρθρο 350

1. Αν το δικαστήριο επιτρέψει τη συντηρητική απόδειξη, ορίζει με την απόφασή του τα πραγματικά γεγονότα για τα οποία θα διεξαχθεί, τα αποδεικτικά μέσα και χρόνο μεσά στον οποίο πρέπει να περατωθεί, και, αν κρίνει ότι η κλήτευση του αντιδίκου είναι δυνατή, ορίζει και την προθεσμία της.

κάποιου αποδεικτικού μέσου ή πρόκειται να διαπιστωθεί η τωρινή κατάσταση ενός πράγματος ή έργου, μπορεί να ζητηθεί να γίνει συντηρητική απόδειξη για συγκεκριμένο ισχυρισμό και πριν ακόμη αρχίσει η δίκη.

Άρθρο 349

1. Η αίτηση για συντηρητική απόδειξη υποβάλλεται στο δικαστήριο το αρμόδιο να δικάσει την κύρια δίκη, αν ο κίνδυνος είναι άμεσος, μπορεί να υποβληθεί και σε κάθε άλλο δικαστήριο που μπορεί να αποφασίσει γρηγορότερα. Η αίτηση συζητείται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Όταν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο τη δικάσιμο ορίζει ο πρόεδρος.

2. Η αίτηση πρέπει να περιέχει

- α) το όνομα και την κατοικία του αντιδίκου,
- β) τα πραγματικά γεγονότα για τα οποία θα γίνει η συντηρητική Απόδειξη,
- γ) το αποδεικτικό μέσο με το οποίο θα διεξαχθεί,
- δ) το λόγο για τον οποίο υπάρχει κίνδυνος να χαθεί ή να δυσκολευθεί η χρήση του αποδεικτικού μέσου. Ο λόγος αυτός αρκεί να πιθανολογείται.

Άρθρο 350

1. Αν το δικαστήριο επιτρέψει τη συντηρητική απόδειξη, ορίζει με την απόφασή του τα πραγματικά γεγονότα για τα οποία θα διεξαχθεί, τα αποδεικτικά μέσα και χρόνο μεσά στον οποίο πρέπει να περατωθεί, και, αν κρίνει ότι η κλήτευση του αντιδίκου είναι δυνατή, ορίζει και την προθεσμία της.

2. Αν η αίτηση έχει υποβληθεί σε δικαστήριο αναρμόδιο να δικάσει την κύρια δίκη, το δικαστήριο αυτό μπορεί, αν ο κίνδυνος δεν είναι άμεσος, να παραπέμψει την αίτηση στο δικαστήριο το αρμόδιο για την κύρια δίκη.

Άρθρο 351

Όταν δικάζει τη διαφορά, το δικαστήριο έχει

το χρόνο μέσα στον οποίον πρέπει να πρατωθεί, και αν κρίνει ότι η ιλήτευση του αντιδίκου είναι δυνατή, ορίζει και την προθεσμία της.

2. Αν η αίτηση έχει υποβληθή σε δικαστήριο αναρμόδιο να δικάσει την κύρια δίκη το δικαστήριο αυτό μπορεί, αν ο κίνδυνος δεν είναι άμεσος, να παραπέμψει την αίτηση στο δικαστήριο το αρμόδιο για την κύρια δίκη.

Άρθρο 351

Οταν δικάζει τη διαφορά, το δικαστήριο έχει υποχρέωση να λάβει υπόψη του τη συντηρητική Απόδειξη που έχει διεξαχθεί, ανεξάρτητα από το αν ο κίνδυνος πραγματοποιήθηκε. (Η κατανομή του βάρους της Απόδειξης δεν επηρεάζεται από τη συντηρητική Απόδειξη).

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ Ο ΜΟΔΟΓΙΑ

Άρθρο 352

1. Η ομολογία του διαδίκου, προφορική ή γραπτή, ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει τη δίκη ή του εντεταλμένου δικαστή, αποτελεί πλήρη Απόδειξη εναντίον εκείνου που ομολόγησε.
2. Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την εξώδικη ομολογία.

Άρθρο 353

Η αποδεικτική δύναμη της ομολογίας δεν επηρεάζεται από το ότι, εκτός από το επιζήμιο πραγματικό γεγονός για εκείνον που ομολογεί, περιέχει και άλλο πραγματικό γεγονός που τον ωφελεί και αποτελεί αυτοτελή ισχυρισμό. Αν το πραγματικό γεγονός, το ωφέλιμο για εκείνον που ομολογεί, δεν είναι αυτοτελές, το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την ομολογία.

υποχρέωση να λάβει υπόψη του τη συντηρητική απόδειξη που έχει διεξαχθεί, ανεξάρτητα από το αν ο κίνδυνος πραγματοποιήθηκε. Η κατανομή του βάρους της απόδειξης δεν επηρεάζεται από τη συντηρητική απόδειξη.

Τίτλος ΙΙ Ομολογία

Άρθρο 352

1. Η ομολογία του διαδίκου, προφορική ή γραπτή, ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει τη δίκη ή του εντεταλμένου δικαστή, αποτελεί πλήρη απόδειξη εναντίον εκείνου που ομολόγησε.
2. Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την εξώδικη ομολογία.

Άρθρο 353

Η αποδεικτική δύναμη της ομολογίας δεν επηρεάζεται από το ότι, εκτός από το επιζήμιο πραγματικό γεγονός για εκείνον που ομολογεί, περιέχει και άλλο πραγματικό γεγονός που τον ωφελεί και αποτελεί αυτοτελή ισχυρισμό. Αν το πραγματικό γεγονός, το ωφέλιμο για εκείνον που ομολογεί, δεν είναι αυτοτελές, το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την ομολογία.

Άρθρο 354

Όποιος ομολόγησε μπορεί να ανακαλέσει την ομολογία του μόνο αν αυτός αποδείξει ότι δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια.

που ομολογεί, περιέχει και άλλο πραγματικό γεγονός, που τον ωφελεί και αποτελεί αυτοτελή ισχυρισμό. Αν το πραγματικό γεγονός, το ωφέλιμο για εκείνον που ομολογεί, δεν είναι αυτοτελές, το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την ομολογία.

Άρθρο 354

Οποιος ομολογήσει μπορεί να ανακαλέσει την ομολογία του μόνο αν αυτός αποδείξει ότι δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια.

ΤΙΤΛΟΣ III ΑΥΤΟΨΙΑ

Άρθρον 355

Το δικαστήριον διατάζει αυτοψία αν θεωρεί αναγκαία την αντίληψη του αντικειμένου της Απόδειξης με τις δικές του αισθήσεις.

Άρθρο 356

1. Το δικαστήριο που αποφασίζει να ενεργήσει αυτοψία μπορεί να διατάξει να γίνει ταυτόχρονα και πραγματογνωμοσύνη ή και εξέταση μαρτύρων.
2. Αν μαζί με την αυτοψία διατάχθηκε και πραγματογνωμοσύνη, ο διορισμός και η όρκιση των πραγματογνωμόνων μπορούν να γίνουν και κατά την αυτοψία από εκείνον που την ενεργεί.

Άρθρο 357

Ο δικαστής που θα ενεργήσει την αυτοψία ορίζει τον τόπο, την ημέρα και την ώρα της διεξαγωγής της. Αν ο δικαστής που ενεργεί την αυτοψία ή αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, ο πρόεδρός του, κρίνει πως είναι αδύνατο ή δύσκολο να μεταφερθεί το αντικείμενο της αυτοψίας στον τόπο των συνεδριάσεων, ορίζει τόπο κατάλληλο για τη διεξαγωγή της, όπου πηγαίνει εκείνος που την ενεργεί.

Τίτλος III Αυτοψία

Άρθρο 355

Το δικαστήριο διατάζει αυτοψία αν θεωρεί αναγκαία την αντίληψη του αντικειμένου της απόδειξης με τις δικές του αισθήσεις.

Άρθρο 356

1. Το δικαστήριο που αποφασίζει να ενεργήσει αυτοψία μπορεί να διατάξει να γίνει ταυτόχρονα και πραγματογνωμοσύνη ή και εξέταση μαρτύρων.
2. Αν μαζί με την αυτοψία διατάχθηκε και πραγματογνωμοσύνη, ο διορισμός και η όρκιση των πραγματογνωμόνων μπορούν να γίνουν και κατά την αυτοψία από εκείνον που την ενεργεί.

Άρθρο 357

Ο δικαστής που θα ενεργήσει την αυτοψία ορίζει τον τόπο, την ημέρα και την ώρα της διεξαγωγής της. Αν ο δικαστής που ενεργεί την αυτοψία ή αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, ο πρόεδρός του, κρίνει πως είναι αδύνατο ή δύσκολο να μεταφερθεί το αντικείμενο της αυτοψίας στον τόπο των συνεδριάσεων, ορίζει τόπο κατάλληλο για τη διεξαγωγή της, όπου πηγαίνει εκείνος που την ενεργεί.

Άρθρο 358

Οποιος ενεργεί την αυτοψία μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο, κατά την ενέργειά της να καταρτίσει σχέδια ή ιχνογραφήματα, να πάρει φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις ή να εφαρμόσει επιτόπου τίτλους ή να προβεί σε τεχνικές ενέργειες, είτε ο ίδιος είτε διαιμέσου ενός υπαλλήλου της γραμματείας του δικαστηρίου ή του πραγματογνώμονα που είναι ήδη διορισμένος ή που διορίζεται γι' αυτό το σκοπό. Με τον ίδιο τρόπο μπορεί

<p>Άρθρο 358</p> <p>Οποιος ενεργεί την αυτοψία μπορεί αν το κρίνει σκόπιμο, κατά την ενέργειά της να καταρτίσει σχέδιο ή ιχνογραφήματα, να πάρει φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις ή να εφαρμόσει επιτόπου τίτλους ή να προβεί σε τεχνικές ενέργεις, είτε ο ίδιος είτε διαμέσου ενός υπαλλήλου της γραμματείας του δικαστηρίου ή του πραγματογνώμονα που είναι ήδη διορισμένος ή που διορίζεται γι' αυτό το σκοπό. Με τον ίδιο τρόπο μπορεί να κάνει και αναπαράσταση του αποδεικτέου γεγονότος και ενδεχομένως φωτογράφιση ή άλλη απεικόνιση της αναπαράστασης.</p>	<p>να κάνει και αναπαράσταση του αποδεικτέου γεγονότος και ενδεχομένως φωτογράφιση ή άλλη απεικόνιση της αναπαράστασης.</p>
<p>Άρθρο 359</p> <p>1. Η αυτοψία, αν γίνεται στο ακροατήριο, αναφέρεται στα Πρακτικά, ενώ, αν γίνεται έξω από το ακροατήριο, συντάσσεται σχετική έκθεση. Στα Πρακτικά ή την έκθεση πρέπει να αναφέρεται το αντικείμενο της αυτοψίας, καθώς και η αντίληψη που σχημάτισε από την αυτοψία το δικαστήριο ή ο δικαστής.</p> <p>2. Αν διορίστηκαν πραγματογνώμονες, πρέπει στα Πρακτικά ή την έκθεση να αναγράφονται τα ονόματά τους, καθώς και αν αυτοί ενήργησαν την πραγματογνωμοσύνη. Επίσης πρέπει να αναφέρεται η γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων, εφόσον δεν την επέβαλαν εγγράφως, οπότε αρκεί να γίνει αναφορά σε αυτήν.</p> <p>3. Αν εξετάστηκαν μάρτυρες, οι καταθέσεις τους πρέπει να περιλαμβάνονται στα Πρακτικά ή την έκθεση.</p> <p>4. Η γραπτή γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων, καθώς και τα τυχόν σχέδια, ιχνογραφήματα, φωτογραφίες, αναπαραστάσεις και γενικά τα βοηθήματα που το δικαστήριο ή ο δικαστής είχε υπόψη ενεργώντας την αυτοψία, επισυνάπτονται στα Πρακτικά ή την έκθεση.</p>	<p>Άρθρο 359</p> <p>1. Η αυτοψία, αν γίνεται στο ακροατήριο, αναφέρεται στα Πρακτικά, ενώ, αν γίνεται έξω από το ακροατήριο, συντάσσεται σχετική έκθεση. Στα Πρακτικά ή την έκθεση πρέπει να αναφέρεται το αντικείμενο της αυτοψίας, καθώς και η αντίληψη που σχημάτισε από την αυτοψία το δικαστήριο ή ο δικαστής.</p> <p>2. Αν διορίστηκαν πραγματογνώμονες, πρέπει στα Πρακτικά ή την έκθεση να αναγράφονται τα ονόματά τους, καθώς και αν αυτοί ενήργησαν την πραγματογνωμοσύνη. Επίσης πρέπει να αναφέρεται η γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων, εφόσον δεν την επέβαλαν εγγράφως, οπότε αρκεί να γίνει αναφορά σε αυτήν.</p> <p>3. Αν εξετάστηκαν μάρτυρες, οι καταθέσεις τους πρέπει να περιλαμβάνονται στα Πρακτικά ή την έκθεση.</p> <p>4. Η γραπτή γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων, καθώς και τα τυχόν σχέδια, ιχνογραφήματα, φωτογραφίες, αναπαραστάσεις και γενικά τα βοηθήματα που το δικαστήριο ή ο δικαστής είχε υπόψη ενεργώντας την αυτοψία, επισυνάπτονται στα Πρακτικά ή την έκθεση.</p>
<p>Άρθρο 360</p> <p>1. Η αυτοψία γίνεται στο ακροατήριο, η υπόθεση συζητείται αμέσως κατόπιν. Αν γίνεται έξω από το ακροατήριο, η έκθεση που συντάσσεται για την αυτοψία κατατίθεται ή αποστέλλεται μαζί με τα συνημμένα της στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.</p>	<p>Άρθρο 360</p> <p>Αν η αυτοψία γίνεται στο ακροατήριο, η υπόθεση συζητείται αμέσως κατόπιν. Αν γίνεται έξω από το ακροατήριο, η έκθεση που συντάσσεται για την αυτοψία κατατίθεται ή αποστέλλεται μαζί με τα συνημμένα της στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.</p>
<p>Άρθρο 361</p> <p>Οι διάδικοι οφείλουν να βοηθούν για την ενέργεια της αυτοψίας και να κάνουν ό,τι είναι αναγκαία για τη διεξαγωγή της.</p>	<p>Άρθρο 361</p> <p>Οι διάδικοι οφείλουν να βοηθούν για την ενέργεια της αυτοψίας και να κάνουν ό,τι είναι αναγκαία για τη διεξαγωγή της.</p>

Αν η αυτοψία γίνεται στο ακροατήριο, η υπόθεση συζητείται αμέσως κατόπιν. Αν γίνεται έξω από το ακροατήριο, η έκθεση που συντάσσεται για την αυτοψία κατατίθεται ή αποστέλλεται μαζί με τα συνημμένα της στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.

Άρθρο 361

Οι διάδικοι οφείλουν να βοηθούν για την ενέργεια της αυτοψίας και να κάνουν ό,τι είναι αναγκαίο για την διεξαγωγή της.

Άρθρο 362

Αν αντικείμενο της αυτοψίας είναι διάδικος ή τρίτος, αυτός οφείλει να ανεχθεί την αυτοψία, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, και ιδίως αν θίγεται η υγεία ή η αξιοπρέπειά του, δεν μπορούν όμως να λάβουν εναντίον του εξαναγκαστικά μέτρα. Εκείνος που ενεργεί την αυτοψία πρέπει να λάβει όλα τα μέτρα για να εξασφαλιστεί εντελώς η υγεία και η αξιοπρέπεια του προσώπου όσο γίνεται η αυτοψία.

Άρθρο 363

1. Αν αντικείμενο της αυτοψίας είναι κινητό που το κατέχει διάδικος ή τρίτος, αυτός οφείλει να το παρουσιάσει και να το επιδείξει σε εκείνον που ενεργεί την αυτοψία.

2. Αν αντικείμενο της αυτοψίας είναι ακίνητο που κατέχει διάδικος ή τρίτος, αυτός έχει υπόχρεωση να επιτρέψει την επίσκεψη του ακινήτου για να γίνει η αυτοψία. Επίσης ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει ακίνητο οφείλει να επιτρέψει την επίσκεψή του αν μέσα στο ακίνητο βρίσκεται κινητό που είναι αντικείμενο αυτοψίας εφόσον η μεταφορά του είναι αδύνατη ή δύσκολη.

Άρθρο 364

Ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει το αντικείμενο της αυτοψίας ή που είναι ο ίδιος αντικείμενο της αυτοψίας πρέπει τρείς ημέρες πρίν ενεργηθεί η αυτοψία να κληθεί να παραστεί σ' αυτήν.

Άρθρο 362

Αν το αντικείμενο της αυτοψίας είναι διάδικος ή τρίτος, αυτός οφείλει να ανεχθεί την αυτοψία, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, και ιδίως αν θίγεται η υγεία ή η αξιοπρέπειά του, δεν μπορούν όμως να λάβουν εναντίον του εξαναγκαστικά μέτρα. Εκείνος που ενεργεί την αυτοψία πρέπει να λάβει όλα τα μέτρα για να εξασφαλιστεί εντελώς η υγεία και η αξιοπρέπεια του προσώπου όσο γίνεται η αυτοψία.

Άρθρο 363

1. Αν αντικείμενο της αυτοψίας είναι κινητό που το κατέχει διάδικος ή τρίτος, αυτός οφείλει να το παρουσιάσει και να το επιδείξει σε εκείνον που ενεργεί την αυτοψία.

2. Αν αντικείμενο της αυτοψίας είναι ακίνητο που κατέχει διάδικος ή τρίτος, αυτός έχει υπόχρεωση να επιτρέψει την επίσκεψη του ακινήτου για να γίνει η αυτοψία. Επίσης ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει ακίνητο οφείλει να επιτρέψει την επίσκεψή του αν μέσα στο ακίνητο βρίσκεται κινητό που είναι αντικείμενο αυτοψίας εφόσον η μεταφορά του είναι αδύνατη ή δύσκολη.

Άρθρο 364

Ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει το αντικείμενο της αυτοψίας ή που είναι ο ίδιος αντικείμενο της αυτοψίας πρέπει τρείς ημέρες πρίν ενεργηθεί η αυτοψία να κληθεί να παραστεί σ' αυτήν.

Άρθρο 365

1. Αν ο διάδικος ή ο τρίτος αρνείται για λόγο σπουδαίο κατά την κρίση εκείνου που ενεργεί την αυτοψία να παρουσιάσει και να επιδείξει ένα κινητό ή να επιτρέψει την επίσκεψη ενός ακινήτου ή να υποβάλει τον εαυτό του σε αυτοψία, η αυτοψία

αντικείμενο της αυτοψίας ή που είναι ο ίδιος αντικείμενο της αυτοψίας, πρέπει τρεις ημέρες πριν ενεργηθεί η αυτοψία να κληθεί να παραστεί σ' αυτήν.

Αρθρο 365

1. Αν ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει για λόγο σπουδαίο κατά την κρίση εκείνου που ενεργεί την αυτοψία να παρουσιάσει και να επιδείξει ένα κινητό ή να επιτρέψει την επίσκεψη ενός ακινήτου ή να υποβάλει τον εαυτό του σε αυτοψία, η αυτοψία ματαιώνεται.

2. Αν ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει το κινητό ή το ακίνητο δεν παρίσταται την ημέρα και ώρα που ορίστηκε για την αυτοψία ή αν εκείνος που την ενεργεί κρίνει πως αρνείται αδικαιολόγητα να παρουσιάσει και να επιδείξει το κινητό ή να επιτρέψει την επίσκεψη του ακινήτου, μπορεί με απόφαση που εκδίδει αμέσως να διατάξει να αφαιρεθεί βίαια το κινητό και να του προσκομιστεί ή να ανοιχθούν βίαια οι θύρες, του ακινήτου και να γίνει η αυτοψία.

3. Η βίαιη αφαίρεση κινητού και η παρουσίασή του σ' αυτόν που ενεργεί την αυτοψία γίνεται κατά τις διατάξεις που ισχύουν γιά την αναγκαστική εκτέλεση από δικαστικό επιμελητή, που αμέσως μετά την αυτοψία επιστρέφει το κινητό στον κάτοχο, από τον οποίο το αφαίρεσε. Το βίαιο άνοιγμα των θυρών του ακινήτου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την αναγκαστική εκτέλεση.

4. Αν δεν είναι δυνατό να γίνει αμέσως η αφαίρεση του κινητού ή να ανοιχθούν οι θύρες, εκείνος που κάνει την αυτοψία μπορεί με απόφασή του που την εκδίδει αμέσως να αναβάλει την αυτοψία για ορισμένη ημέρα και ώρα στην οποία οι διάδικοι ή ο τρίτος οφείλουν να παραστούν χωρίς κλήτευση.

Αρθρο 366

Αν η αυτοψία δεν μπόρεσε να γίνει επειδή κάποιος διάδικος απουσίασε ή αρνήθηκε να φέρει και να επιδείξει το κινητό που κατέχει ή να επιτρέψει την επίσκεψη ακινήτου που βρίσκεται στην κατοχή του ή να υποβληθεί ο ίδιος σε αυτοψία, το δικαστήριο που αποφάσισε την αυτοψία κρίνει ελεύθερα αν το αντικείμενο της απόδειξης για το οποίο διατάχθηκε η αυτοψία πρέπει να θεωρηθεί αποδεδειγμένο.

ματαιώνεται.

2. Αν ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει το κινητό ή το ακίνητο δεν παρίσταται την ημέρα και ώρα που ορίστηκε για την αυτοψία ή αν εκείνος που την ενεργεί κρίνει πως αρνείται αδικαιολόγητα να παρουσιάσει και να επιδείξει το κινητό ή να επιτρέψει την επίσκεψη του ακινήτου, μπορεί με απόφαση που εκδίδει αμέσως να διατάξει να αφαιρεθεί βίαια το κινητό και να του προσκομιστεί ή να ανοιχθούν βίαια οι θύρες, του ακινήτου και να γίνει η αυτοψία.

3. Η βίαιη αφαίρεση κινητού και η παρουσίασή του σε αυτόν που ενεργεί την αυτοψία γίνεται κατά τις διατάξεις που ισχύουν για την αναγκαστική εκτέλεση από δικαστικό επιμελητή, που αμέσως μετά την αυτοψία επιστρέφει το κινητό στον κάτοχο, από τον οποίο το αφαίρεσε. Το βίαιο άνοιγμα των θυρών του ακινήτου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την αναγκαστική εκτέλεση.

4. Αν δεν είναι δυνατό να γίνει αμέσως η αφαίρεση του κινητού ή να ανοιχθούν οι θύρες, εκείνος που κάνει την αυτοψία μπορεί με απόφασή του που την εκδίδει αμέσως να αναβάλει την αυτοψία για ορισμένη ημέρα και ώρα στην οποία οι διάδικοι ή ο τρίτος οφείλουν να παραστούν χωρίς κλήτευση.

Αρθρο 366

Αν η αυτοψία δεν μπόρεσε να γίνει επειδή κάποιος διάδικος απουσίασε ή αρνήθηκε να φέρει και να επιδείξει το κινητό που κατέχει ή να επιτρέψει την επίσκεψη ακινήτου που βρίσκεται στην κατοχή του ή να υποβληθεί ο ίδιος σε αυτοψία, το δικαστήριο που αποφάσισε την αυτοψία κρίνει ελεύθερα αν το αντικείμενο της απόδειξης για το οποίο διατάχθηκε η αυτοψία πρέπει να θεωρηθεί αποδεδειγμένο.

Αρθρο 367

Διάδικοι ή τρίτοι που εμποδίζουν αδικαιολόγητα την αυτοψία με την απουσία τους την ημέρα και ώρα που ορίστηκε για την ενέργειά της ή με την άρνησή τους να φέρουν και να επιδείξουν ένα κινητό ή να επιτρέψουν την επίσκεψη ενός ακινήτου ή να υποβάλουν τον εαυτό τους σε αυτοψία

αποφάσισε την αυτοψία κρίνει ελένθερα αν το αντικείμενο της Απόδειξης για το οποίο διατάχθηκε η αυτοψία πρέπει να θεωρηθεί αποδεδειγμένο.

Άρθρο 367

Διάδικοι ή τρίτοι που εμποδίζουν αδικαιολόγητα την απυογία με την απουσία τους την ημέρα και ώρα που ορίστηκε για την ενέργειά της ή με την άρνησή τους να φέρουν και να επιδείξουν ένα κινητό ή να επιτρέψουν την επίσκεψη ενός ακινήτου ή να υποβάλουν τον εαυτό τους σε αυτοψία καταδικάζονται σε Αποζημίωση, στα δικαστικά έξοδα, καθώς και σε χρηματική ποινή κατά τις διατάξεις του άρθρου 205.

ΤΙΤΛΟΣ IV ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

Άρθρον 368

1. Το δικαστήριο μπορεί να διορίσει έναν ή περισσότερους πραγματογνώμονες, αν κρίνει πως πρόκειται για ζητήματα που απαιτούν για να γίνουν αντιληπτά ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης.

«2. Το δικαστήριο οφείλει να διορίσει πραγματογνώμονες, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος και κρίνει ότι χρειάζονται ιδιάζουσες γνώσεις επιστήμης ή τέχνης.»

*** Η παράγραφος 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 37 παράγραφος 1 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

Άρθρο 369

Οι πραγματογνώμονες βοηθούν το δικαστήριο με την γνωμοδότησή τους στα ζητήματα που έθεσε. Αν είναι ανάγκη, το δικαστήριο διατάζει να παραστούν οι πραγματογνώμονες κατά την ενέργεια όλων ή ορισμένων διαδικαστικών πράξεων.

Άρθρο 370

καταδικάζονται σε αποζημίωση, στα δικαστικά έξοδα, καθώς και σε χρηματική ποινή κατά τις διατάξεις του άρθρου 205.

Τίτλος IV Πραγματογνωμοσύνη

Άρθρο 368

1. Το δικαστήριο μπορεί να διορίσει έναν ή περισσότερους πραγματογνώμονες, αν κρίνει πως πρόκειται για ζητήματα που απαιτούν για να γίνουν αντιληπτά ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης.
2. Το δικαστήριο οφείλει να διορίσει πραγματογνώμονες αν το ζητήσει κάποιος διάδικος και κρίνει ότι χρειάζονται ιδιάζουσες γνώσεις επιστήμης ή τέχνης.

Άρθρο 369

Οι πραγματογνώμονες βοηθούν το δικαστήριο με την γνωμοδότησή τους στα ζητήματα που έθεσε. Αν είναι ανάγκη, το δικαστήριο διατάζει να παραστούν οι πραγματογνώμονες κατά την ενέργεια όλων ή ορισμένων διαδικαστικών πράξεων.

Άρθρο 370

1. Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση μπορεί να αναθέσει το διορισμό των πραγματογνώμονων ή και τον ορισμό του αριθμού τους σε άλλο δικαστήριο, που ενεργεί σύμφωνα με αίτηση ή παραγγελία, ή σε εντεταλμένο δικαστή.
2. Τους πραγματογνώμονες μπορεί να τους αντικαταστήσει για εύλογη αιτία το δικαστήριο που τους διόρισε με αίτηση των διαδίκων ή αντεπαγγέλτως κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.

1. Οι πραγματογνώμονες διορίζονται με πράξη του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση, όπου εκτός από όσα ορίζει το άρθρο 341 παράγραφος 2, πρέπει να σημειώνονται με ακρίβεια α) τα ονόματά τους και β) τα ζητήματα για τα οποία θα γνωμοδοτήσουν.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ (από 16.9.2001) με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

2. Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση μπορεί να αναθέσει το διορισμό των παραγματογνωμόνων ή και τον ορισμό του αριθμού τους σε άλλο δικαστήριο, που ενεργεί σύμφωνα με αίτηση ή παραγγελία, ή σε εντεταλμένο δικαστή.

«3. Τους πραγματογνώμονες μπορεί να τους αντικαταστήσει για εύλογη αιτία το δικαστήριο που τους διόρισε με αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επόμενα.»

*** Η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 37 παράγραφος 2 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Άρθρο 371

Σε κάθε δικαστήριο τηρείται κατάλογος πραγματογνώμονων. Ο τρόπος που καταρτίζονται και τηρούνται οι κατάλογοι ορίζεται με διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

Άρθρο 372

Το δικαστήριο ορίζει τους πραγματογνώμονες από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων, αν όμως δεν υπάρχει κατάλογος ή αν το δικαστήριο το κρίνει σκόπιμο, διορίζει τα πρόσωπα που κρίνει κατάλληλα για το σκοπό αυτόν.

Άρθρο 371

Σε κάθε δικαστήριο τηρείται κατάλογος πραγματογνωμόνων. Ο τρόπος που καταρτίζονται και τηρούνται οι κατάλογοι ορίζεται με διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του υπουργού της δικαιοσύνης.

Άρθρο 372

Το δικαστήριο ορίζει τους πραγματογνώμονες από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων, αν όμως δεν υπάρχει κατάλογος ή αν το δικαστήριο το κρίνει σκόπιμο, διορίζει τα πρόσωπα που κρίνει κατάλληλα για το σκοπό αυτόν.

Άρθρο 373

Δεν μπορούν να εγγράφουν στον κατάλογο πραγματογνωμόνων, ούτε να διοριστούν πραγματογνώμονες

1) όσοι καταδικάστηκαν για κακούργημα ή πλημμέλημα και στερήθηκαν τα πολιτικά τους δικαιώματα κατά τα άρθρα 59 έως 63 του ποινικού κώδικα, καθώς και όσοι παραπέμφθηκαν με βούλευμα για τέτοιες πράξεις,

2) όσοι στερήθηκαν την άδεια να ασκούν το επάγγελμά τους για όσο καιρό διαρκεί αυτή η στέρηση,

<p>Άρθρο 373</p> <p>Δεν μπορούν να εγγραφούν στον κατάλογο πραγματογνωμόνων, ούτε να διοριστούν πραγματογνώμονες,</p> <p>1) όσοι καταδικάστηκαν για κακούργημα ή πλημμέλημα και στερήθηκαν τα πολιτικά τους δικαιώματα κατά τα άρθρα 59 έως 63 του Ποινικού Κώδικα, καθώς και όσοι παραπέμθηκαν με βούλευμα για τέτοιες πράξεις,</p> <p>2) όσοι στερήθηκαν την άδεια να ασκούν το επάγγελμά τους για όσο καιρό διαρκεί αυτή η στέρηση,</p> <p>3) όσοι έχουν στερηθεί το δικαίωμα να διαθέτουν ελεύθερα την περιουσία τους,</p> <p>4) οι δικαστές, οι εισαγγελείς, και οι υπάλληλοι της γραμματείας των δικαστηρίων.</p>	<p>3) όσοι έχουν στερηθεί το δικαίωμα να διαθέτουν ελεύθερα την περιουσία τους,</p> <p>4) Οι δικαστές, οι εισαγγελείς και οι υπάλληλοι της γραμματείας των δικαστηρίων.</p>
Άρθρο 374	Άρθρο 374
<p>Οσοι είναι γραμμένοι στον κατάλογο πραγματογνωμόνων, καθώς και όσοι ασκούν νόμιμα ένα επάγγελμα στον κύκλο του οποίου περιλαμβάνεται το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, οφείλουν να εκτελέσουν τα καθήκοντα που τους αναθέτει η απόφαση, όσοι δεν ανήκουν σ' αυτές τις κατηγορίες μπορούν να αποποιηθούν το διορισμό τους, εφόσον δεν δήλωσαν πως τον δέχονται ή δεν έδωσαν το νόμιμο όρκο.</p>	<p>Όσοι είναι γραμμένοι στον κατάλογο πραγματογνωμόνων, καθώς και όσοι ασκούν νόμιμα ένα επάγγελμα στον κύκλο του οποίου περιλαμβάνεται το θέμα της πραγματογνωμοσύνης, οφείλουν να εκτελέσουν τα καθήκοντα που τους αναθέτει η απόφαση. Οσοι δεν ανήκουν σ' αυτές τις κατηγορίες μπορούν να αποποιηθούν το διορισμό τους, εφόσον δεν δήλωσαν πως τον δέχονται ή δεν έδωσαν το νόμιμο όρκο.</p>
Άρθρο 375	Άρθρο 375
<p>Αντίγραφο της απόφασης που διορίζει ή αντικαθιστά πραγματογνώμονες κοινοποιείται μόλις δημοσιευθεί στους διαδίκους και τους πραγματογνώμονες με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου ή του δικαστή που την έχει εκδώσει.</p>	<p>Αντίγραφο της απόφασης που διορίζει ή αντικαθιστά πραγματογνώμονες κοινοποιείται μόλις δημοσιευθεί στους διαδίκους και τους πραγματογνώμονες με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου ή του δικαστή που την έχει εκδώσει.</p>
Άρθρο 375	Άρθρο 376
<p>Αντίγραφο της απόφασης (που διατάζει το διορισμό και εκείνης) που διορίζει ή αντικαθιστά παραγματογνώμονες κοινοποιείται μόλις δημοσιευθεί στους διαδίκους και τους πραγματογνώμονες με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου ή του δικαστή που την έχει εκδώσει.</p> <p>*** Οι λέξεις "που διατάζει το διορισμό και εκείνης" ΔΙΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p> <p>** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p>Οι πραγματογνώμονες μπορούν να ζητήσουν οι ίδιοι να εξαιρεθούν, ή να εξαιρεθούν από διάδικο</p> <p>1) αν συντρέχει κάποιος από τους λόγους του άρθρου 52 παρ. 1 εδ. α' έως γ' και στ',</p> <p>2) αν είναι δημόσιοι υπάλληλοι και η προϊσταμένη τους αρχή τους απαγόρευσε εγγράφως να ενεργήσουν την πραγματογνωμοσύνη για λόγους που αφορούν της υπηρεσία τους.</p>

<p>Άρθρο 376</p> <p>Οι πραγματογνώμονες μπορούν να ζητήσουν οι ίδιοι να εξαιρεθούν, ή να εξαιρεθούν από διάδικο</p> <p>1) αν συντρέχει κάποιος από τους λόγους του άρθρου 52 παραγρ. 1 εδ. α' έως γ' και στ'</p> <p>2) αν είναι δημόσιοι υπάλληλοι και η προισταμένη τους αρχή τους απαγόρευσε εγγράφως να ενεργήσουν την πραγματογνωμοσύνη για λόγους που αφορούν την υπηρεσία τους,</p> <p>3) αν συντρέχει άλλος σπουδαίος λόγος.</p>	<p>3) αν συντρέχει άλλος σπουδαίος λόγος.</p> <p>Άρθρο 377</p> <p>1. Την εξαίρεση την προτείνει ο πραγματογνώμονας ή ένας από τους διαδίκους με γραπτή αίτηση που υποβάλλεται στο δικαστήριο ή στον εντεταλμένο δικαστή που διόρισε τους πραγματογνώμονες. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου μέσα σε πέντε ημέρες αφότου κοινοποιήθηκε η απόφαση που διορίζει τους πραγματογνώμονες. Αργότερα η αίτηση για εξαίρεση είναι απαράδεκτη, εκτός αν ο λόγος της εξαίρεσης προέκυψε κατόπιν.</p> <p>2. Η αίτηση για εξαίρεση μπορεί να γίνει και με δήλωση στη γραμματεία του δικαστηρίου ή στον εντεταλμένο δικαστή που διορίζει τους πραγματογνώμονες.</p> <p>3. Η αίτηση για εξαίρεση πρέπει να περιέχει τους λόγους της εξαίρεσης, αλλιώς είναι απαράδεκτη.</p>
<p>Άρθρο 377</p> <p>1. Την εξαίρεση την προτείνει ο πραγματογνώμονας ή ένας από τους διαδίκους με γραπτή αίτηση που υποβάλλεται στο δικαστήριο ή στον εντεταλμένο δικαστή που διόρισε τους πραγματογνώμονες. Η αίτηση κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου μέσα σε πέντε ημέρες αφότου κοινοποιήθηκε η απόφαση που διορίζει τους πραγματογνώμονες. Αργότερα η αίτηση για εξαίρεση είναι απαράδεκτη, εκτός αν ο λόγος της εξαίρεσης προέκυψε κατόπιν.</p> <p>2. Η αίτηση για εξαίρεση μπορεί να γίνει και με δήλωση στη γραμματεία του δικαστηρίου ή στον εντεταλμένο δικαστή που διορίζει τους πραγματογνώμονες.</p> <p>3. Η αίτηση για εξαίρεση πρέπει να περιέχει τους λόγους της εξαίρεσης, αλλιώς είναι απαράδεκτη.</p>	<p>Άρθρο 378</p> <p>1. Η αίτηση για εξαίρεση εισάγεται για να συζητηθεί στο δικαστήριο ή στον εντεταλμένο δικαστή που διόρισε τους πραγματογνώμονες, και δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., όταν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, τη δικάσιμο ορίζει ο πρόεδρος.</p> <p>2. Αν η εξαίρεση γίνει δεκτή, το δικαστήριο ή ο εντεταλμένος δικαστής διορίζει με την ίδια απόφαση άλλον πραγματογνώμονα για να αντικαταστήσει εκείνον που εξαιρέθηκε.</p>
<p>Άρθρο 378</p> <p>1. Η αίτηση για εξαίρεση εισάγεται για να συζητηθεί στο δικαστήριο ή στον εντεταλμένο δικαστή που διόρισε τους πραγματογνώμονες και δικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Οταν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, τη δικάσιμο ορίζει ο πρόεδρος.</p> <p>2. Αν η εξαίρεση γίνει δεκτή, το δικαστήριο ή ο εντεταλμένος δικαστής διορίζει με την ίδια απόφαση άλλον πραγματογνώμονα για</p>	<p>Άρθρο 379</p> <p>1. Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση δίνει στους πραγματογνώμονες τις αναγκαίες οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο θα εκτελέσουν τα καθήκοντά τους και ορίζει ιδίως</p> <p>α) αν κρίνει αναγκαίο να παραστούν σε διαδικαστικές πράξεις και σε ποιές,</p> <p>β) αν η πραγματογνωμοσύνη θα ενεργηθεί ενώπιον του ή από μόνους τους</p>

να αντικαταστήσει εκείνον που εξαιρέθηκε.

Άρθρο 379

1. Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση δίνει στους πραγματογνώμονες τις αναγκαίες οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο θα εκτελέσουν τα καθήκοντά τους και ορίζει ιδίως

- α) αν κρίνει αναγκαίο να παραστούν σε διαδικαστικές πράξεις και σε ποιές,
- β) αν η πραγματογνωμοσύνη θα ενεργηθεί ενώπιόν του ή από μόνους τους πραγματογνώμονες.

2. Τις εξουσίες της παραγράφου 1 έχει και το δικαστήριο που ύστερα από αίτηση ή παραγγελία ενεργεί διαδικαστικές πράξεις που αναφέρονται στην πραγματογνωμοσύνη ή ο εντεταλμένος δικαστής, εφόσον δεν όρισε διαφορετικά το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση.

Άρθρο 380

1. Οι πραγματογνώμονες μπορούν να λάβουν γνώση των στοιχείων της δικογραφίας που είναι χρήσιμα για τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης.

2. Το δικαστήριο του άρθρου 379 ή ο δικαστής μπορούν να επιτρέψουν στους πραγματογνώμονες να ζητήσουν, πριν συντάξουν τη γνωμοδότησή τους, διευκρινίσεις από τους διαδίκους, ή πληροφορίες από τρίτους, ή να καταρτίσουν σχέδια ή ιχνογραφήματα, να πάρουν φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις ή να κάνουν επιτόπια εφαρμογή τίτλων ή τεχνικές ενέργειες ή να εξετάσουν έγγραφα ή βιβλία εμπόρων ή επαγγελματιών.

Άρθρο 381

Τις αποφάσεις των άρθρων 379 και 380 παρ. 2 τις λαμβάνει το δικαστήριο ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή των πραγματογνωμόνων ή και αυτεπαγγέλτως, χωρίς να κλητευθούν προηγουμένως οι διάδικοι ή οι πραγματογνώμονες.

πραγματογνώμονες.

2. Τις εξουσίες της παραγράφου 1 έχει και το δικαστήριο που - ύστερα από αίτηση ή παραγγελία ενεργεί διαδικαστικές πράξεις που αναφέρονται στην πραγματογνωμοσύνη ή ο εντεταλμένος δικαστής, εφόσον δεν όρισε διαφορετικά το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση.

Άρθρο 380

1. Οι πραγματογνώμονες μπορούν να λάβουν γνώση των στοιχείων της δικογραφίας που είναι χρήσιμα για τη διεξαγωγή της πραγματογνωμοσύνης.

2. Το δικαστήριο του άρθρου 379 ή ο δικαστής μπορούν να επιτρέψουν στους πραγματογνώμονες να ζητήσουν, πριν συντάξουν τη γνωμοδότησή τους, διευκρινίσεις από τους διαδίκους, ή πληροφορίες από τρίτους, ή να καταρτίσουν σχέδια ή ιχνογραφήματα, να πάρουν φωτογραφίες ή άλλες απεικονίσεις ή να κάνουν επιτόπια εφαρμογή τίτλων ή τεχνικές ενέργειες ή να εξετάσουν έγγραφα ή βιβλία εμπόρων ή επαγγελματιών.

Άρθρο 381

Τις αποφάσεις των άρθρων 379 και 380 παρ. 2 λαμβάνει το δικαστήριο ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή των πραγματογνωμόνων ή και αυτεπαγγέλτως, χωρίς να κλητευθούν προηγουμένως οι διάδικοι ή οι πραγματογνώμονες.

Άρθρο 382

1. Αν το δικαστήριο διέταξε να παραστούν οι πραγματογνώμονες κατά την ενέργεια ορισμένων διαδικαστικών πράξεων, τους κοινοποιείται πριν από τρείς ημέρες κλήση για να παραστούν σ' αυτές.

2. Οι πραγματογνώμονες, όταν παρίστανται στις συνεδριάσεις, έχουν δικαίωμα με την άδεια εκείνου που διευθύνει τη συζήτηση να υποβάλουν ερωτήσεις στους διαδίκους, τους νόμιμους αντιπροσώπους τους και τους μάρτυρες και να ζητούν να διαβαστούν έγγραφα.

Άρθρο 382

1. Αν το δικαστήριο διέταξε να παραστούν οι πραγματογνώμονες κατά την ενέργεια ορισμένων διαδικαστικών, πράξεων, τους κοινοποιείται πριν από τρείς ημέρες, κλήση για να παραστούν σ' αυτές.
2. Οι πραγματογνώμονες όταν παρίστανται στις συνεδριάσεις, έχουν δικαίωμα με την άδεια εκείνου που διευθύνει τη Συζήτηση να υποβάλουν ερωτήσεις στους διαδίκους, τους νόμιμους αντιπροσώπους τους και τους μάρτυρες και να ζητούν να διαβαστούν έγγραφα.

Άρθρο 383

1. Αν διατάχθηκε έγγραφη γνωμοδότηση, το δικαστήριο ορίζει προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να την υποβάλουν οι πραγματογνώμονες. Ο δικαστής ή στα πολυμελή δικαστήρια ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορούν, αν το ζητήσουν οι πραγματογνώμονες, χωρίς την προηγούμενη κλήτευση των διαδίκων, να παρατείνουν την προθεσμία, άν κρίνουν ότι δεν είναι αρκετή για να καταρτίσει η γνωμοδότηση.
2. Αν υπάρχουν περισσότεροι πραγματογνώμονες, ενεργούν όλες τις πράξεις που χρειάζονται για την πραγματογνωμοσύνη και καταρτίζουν τη γραπτή τους γνωμοδότηση από κοινού. Για το σκοπό αυτόν συνέρχονται, όταν τους καλεί οποιοσδήποτε από οιτούς.
3. Η έγγραφη γνωμοδότηση πρέπει να αναφέρει τις ενέργειες των πραγματογνωμόνων και την γνώμη καθενός αιτιολογημένη, και να υπογράφεται από αυτούς. Αν κάποιος ή κάποιοι από τους πραγματογνώμονες δεν παρουσιάζονται όταν γίνεται η πραγματογνωμοσύνη ή αρνούνται να υπογράψουν την έγγραφη γνωμοδότηση, αυτό σημειώνεται στη γνωμοδότηση.
4. Η έγγραφη γνωμοδότηση κατατίθεται από τους πραγματογνώμονες ή από εκείνον που εξουσιοδότησαν γι' αυτό στη γραμματεία του δικαστηρίου που τους διόρισε και συντάσσεται σχετική έκθεση. Αν η γνωμοδότηση κατατέθηκε στη γραμματεία του δικαστηρίου που ενεργεί ύστερα από αίτηση ή παραγγελία του δικαστηρίου όπου υπηρετεί ο εντεταλμένος δικαστής, η έκθεση στέλνεται αμέσως στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.

Άρθρο 383

1. Αν διατάχθηκε έγγραφη γνωμοδότηση, το δικαστήριο ορίζει προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να την υποβάλουν οι πραγματογνώμονες. Ο δικαστής ή στα πολυμελή δικαστήριο ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορούν, αν το ζητήσουν οι πραγματογνώμονες, χωρίς την προηγούμενη κλήτευση των διαδίκων, να παρατείνουν την προθεσμία, άν κρίνουν ότι δεν είναι αρκετή για να καταρτίσει η γνωμοδότηση.
2. Αν υπάρχουν περισσότεροι πραγματογνώμονες, ενεργούν όλες τις πράξεις που χρειάζονται για την πραγματογνωμοσύνη και καταρτίζουν τη γραπτή τους γνωμοδότηση από κοινού. Για το σκοπό αυτόν συνέρχονται, όταν τους καλεί οποιοσδήποτε από οιτούς.
3. Η έγγραφη γνωμοδότηση πρέπει να αναφέρει τις ενέργειες των πραγματογνωμόνων και την γνώμη καθενός αιτιολογημένη, και να υπογράφεται από αυτούς. Αν κάποιος ή κάποιοι από τους πραγματογνώμονες δεν παρουσιάζονται όταν γίνεται η πραγματογνωμοσύνη ή αρνούνται να υπογράψουν την έγγραφη γνωμοδότηση, αυτό σημειώνεται στη γνωμοδότηση.
4. Η έγγραφη γνωμοδότηση κατατίθεται από τους πραγματογνώμονες ή από εκείνον που εξουσιοδότησαν γι' αυτό στη γραμματεία του δικαστηρίου που τους διόρισε και συντάσσεται σχετική έκθεση. Αν η γνωμοδότηση κατατέθηκε στη γραμματεία του δικαστηρίου που ενεργεί ύστερα από αίτηση ή παραγγελία του δικαστηρίου όπου υπηρετεί ο εντεταλμένος δικαστής, η έκθεση στέλνεται αμέσως στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.

Άρθρο 384

Το δικαστήριο ή ο δικαστής του άρθρου 379 μπόριν, αφού οι πραγματογνώμονες υποβάλουν τη γνωμοδότησή τους, να διατάξουν να δοθούν γι' αυτήν διευκρινίσεις ή άλλες πληροφορίες, οπότε εφαρμόζονται τα άρθρα 382 και 383.

<p>έκθεση στέλνεται αμέσως στη γραμματεία του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση.</p> <p>Άρθρο 384</p> <p>Το δικαστήριο ή ο δικαστής του άρθρου 379 μπορούν, αφού οι πραγματογνώμονες υποβάλουν την γνωμοδότησή τους, να διατάξουν να δοθούν γι' αυτήν διευκρινίσεις ή άλλες πληροφορίες, οπότε εφαρμόζονται τα άρθρα 382 και 383.</p>	<p>Άρθρο 385</p> <p>1. Πριν από κάθε ενέργεια οι πραγματογνώμονες ορκίζονται σύμφωνα με τις διακρίσεις του άρθρου 408, ότι θα εκτελέσουν ευσυνειδήτως τα καθήκοντά τους.</p> <p>2. Η όρκιση των πραγματογνωμόνων γίνεται ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση ή του δικαστηρίου ή του δικαστή που ορίζεται από το πρώτο, και συντάσσεται έκθεση γι' αυτήν.</p>
<p>Άρθρο 386</p> <p>Αν ο διορισμένος πραγματογνώμονας οφείλει να εκτελέσει τα καθήκοντα που του ανατέθηκαν και αρνηθεί αδικαιολόγητα ή παραλείψει οποτεδήποτε να τα εκτελέσει, εκτός από την υποχρέωσή του για Αποζημίωση, καταδικάζεται χωρίς κλήτευση ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, από το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση ή το δικαστήριο ή το δικαστή που τον διόρισε, στα δικαστικά έξοδα με τα οποία ο διάδικος που έκανε την αίτηση επιβαρύνεται εξαιτίας της αποχής ή της άρνησης του πραγματογνώμονα. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει αυτεπαγγέλτως και χρηματική ποινή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 205.</p>	<p>Άρθρο 386</p> <p>Αν ο διορισμένος πραγματογνώμονας οφείλει να εκτελέσει τα καθήκοντα που του ανατέθηκαν και αρνηθεί αδικαιολόγητα ή παραλείψει οποτεδήποτε να τα εκτελέσει, εκτός από την υποχρέωσή του για Αποζημίωση, καταδικάζεται χωρίς κλήτευση ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου, από το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση ή το δικαστήριο ή το δικαστή που τον διόρισε, στα δικαστικά έξοδα με τα οποία ο διάδικος που έκανε την αίτηση επιβαρύνεται εξαιτίας της αποχής ή της άρνησης του πραγματογνώμονα. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει αυτεπαγγέλτως και χρηματική ποινή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 205.</p>
<p>Άρθρο 387</p> <p>Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα τη γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων.</p>	<p>Άρθρο 387</p> <p>Το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση, άν κρίνει πως υπάρχει λόγος, μπορεί ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή και αυτεπαγγέλτως να διατάξει νέα πραγματογνωμοσύνη ή την επανάληψη ή τη συμπλήρωση της πραγματογνωμοσύνης από τους ίδιους ή άλλους πραγματογνώμονες.</p>

<p>Το δικαστήριο εκτιμά ελένθερα τις γνωμοδοτήσεις προσώπων που έχουν ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης σε ζητήματα που αφορούν εκκρεμή δίκη, οι οποίες συντάχθηκαν ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου και προσάγονται από αυτόν.</p> <p>Άρθρο 391</p>	<p>Άρθρο 389</p> <p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 N. 2915/2001</p> <p>Άρθρο 390</p> <p>Το δικαστήριο εκτιμά ελένθερα τις γνωμοδοτήσεις προσώπων που έχουν ειδικές γνώσεις επιστήμης η τέχνης σε ζητήματα που αφορούν εκκρεμή δίκη, οι οποίες συντάχθηκαν ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου και προσάγονται από αυτόν.</p> <p>Άρθρο 391</p> <p>1. Αν το δικαστήριο διορίζει πραγματογνώμονες, κάθε διάδικος μπορεί να διορίσει από ένα τεχνικό σύμβουλο που έχει την ικανότητα να διοριστεί πραγματογνώμονας.</p> <p>2. Ο τεχνικός σύμβουλος που διορίζεται από τους διαδίκους δεν είναι υποχρεωμένος να αποδειχτεί το διορισμό και η αμοιβή του πληρώνεται από το διάδικο που τον διόρισε.</p> <p>Άρθρο 392</p> <p>1. Ο διορισμός των τεχνικών συμβούλων</p>
--	---

1. Αν το δικαστήριο διορίζει πραγματογνώμονες, κάθε διάδικος μπορεί να διορίσει από έναν τεχνικό σύμβουλο που έχει την ικανότητα να διοριστεί πραγματογνώμονας.

2. Ο τεχνικός σύμβουλος που διορίζεται από τους διαδίκους δεν είναι υποχρεωμένος να αποδεχτεί το διορισμό και η αμοιβή του πληρώνεται από το διάδικο που τον διόρισε.

Άρθρο 392

1. Ο διορισμός των τεχνικών συμβούλων γίνεται εγγράφως ή προφορικώς με δήλωση είτε ενώπιον του δικαστηρίου ή του εντεταλμένου δικαστή, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση, είτε ενώπιον της γραμματείας του δικαστηρίου και συντάσσεται έκθεση.

2. Οι Τεχνικοί Σύμβουλοι των διαδίκων βοηθούν με τις τεχνικές γνώσεις τους, μπορούν να παρίστανται σε όλες τις διαδικαστικές πράξεις όπου παρίστανται οι πραγματογνώμονες, και έχουν τις εξουσίες των άρθρων 380 παρ. 1 και 382 παρ. 2.

3. Οι Τεχνικοί Σύμβουλοι των διαδίκων μπορούν, αφού οι πραγματογνώμονες υποβάλουν τη γνωμοδότησή τους και πριν συζητηθεί η υπόθεση, να αναπτύξουν τις γνώμες τους για την γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων προφορικά ενώπιον του δικαστηρίου ή να τις υποβάλουν εγγράφως, καθώς και να υποβάλουν ερωτήσεις και στους πραγματογνώμονες.

ΤΙΤΛΟΣ V ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Άρθρο 393

«1. Συμβάσεις και συλλογικές πράξεις δεν μπορούν να αποδειχθούν με μάρτυρες εφόσον η αξία του αντικειμένου τους υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.

2. Δεν επιτρέπεται η Απόδειξη με μάρτυρες κατά του περιεχομένου εγγράφου, έστω και αν η αξία του αντικειμένου της

γίνεται εγγράφως ή προφορικώς με δήλωση, είτε ενώπιον του δικαστηρίου ή του εντεταλμένου δικαστή, η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση, είτε ενώπιον της γραμματείας του δικαστηρίου και συντάσσεται έκθεση.

2. Οι τεχνικοί σύμβουλοι των διαδίκων βοηθούν με τις τεχνικές γνώσεις τους, μπορούν να παρίστανται σε όλες τις διαδικαστικές πράξεις όπου παρίστανται οι πραγματογνώμονες, και έχουν τις εξουσίες των άρθρων 380 παρ. 1 και 382 παρ. 2.

3. Οι τεχνικοί σύμβουλοι των διαδίκων μπορούν, αφού οι πραγματογνώμονες υποβάλουν τη γνωμοδότησή τους και πριν συζητηθεί η υπόθεση, να αναπτύξουν τις γνώμες τους για την γνωμοδότηση των πραγματογνωμόνων προφορικά ενώπιον του δικαστηρίου ή να τις υποβάλλουν εγγράφως, καθώς και να υποβάλουν ερωτήσεις και στους πραγματογνώμονες.

Τίτλος V Μάρτυρες

Άρθρο 393

1. Δεν επιτρέπεται να αποδειχθούν με μάρτυρες συμβάσεις ή συλλογικές πράξεις, καθώς και πρόσθετα σύμφωνα, προγενέστερα, σύγχρονα ή μεταγενέστερα δικαιοπραξίας που έχει συνταχθεί εγγράφως όταν η αξία του αντικειμένου τους υπερβαίνει τα τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, έστω και αν δεν είναι αντίθετα προς το περιεχόμενο του εγγράφου.

2. Δεν επιτρέπεται η απόδειξη με μάρτυρες κατά του περιεχομένου εγγράφου.

3. Η εξέταση των μαρτύρων μπορεί να γίνει και με τηλεδιάσκεψη.

Άρθρο 394

<p>δικαιοπραξίας είναι μικρότερη από τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ.»</p> <p>*** Οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο 38 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p> <p>3. Δεν επιτρέπεται να αποδειχθούν με μάρτυρες πρόσθετα σύμφωνα, προγενέστερα, σύγχρονα ή μεταγενέστερα δικαιοπραξίας που έχει συνταχθεί εγγράφως έστω και αν δεν είναι αντίθετα προς το περιεχόμενο του εγγράφου.</p>	<p>1. Εξαιρετικά επιτρέπεται η απόδειξη με μάρτυρες:</p> <ul style="list-style-type: none"> α) αν υπάρχει αρχή έγγραφης απόδειξης που πηγάζει από έγγραφο που έχει αποδεικτική δύναμη, β) αν υπήρχε φυσική ή ηθική αδυναμία να αποκτηθεί έγγραφο, γ) αν αποδεικνύεται ότι το έγγραφο που είχε συνταχθεί χάθηκε τυχαία, και δ) αν από την φύση της δικαιοπραξίας ή τις ειδικές συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε και ιδίως όταν πρόκειται για εμπορικές συναλλαγές, δικαιολογείται η απόδειξη με μάρτυρες.. <p>2. Όταν ο νόμος ή τα μέρη ορίζουν ότι για τη δικαιοπραξία χρειάζεται έγγραφο είτε ως συστατικός είτε ως αποδεικτικός τύπος, η απόδειξη της δικαιοπραξίας με μάρτυρες επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση της παραγράφου 1 εδαφ. γ.</p>
<p>Αρθρο 394</p> <p>1. Η Απόδειξη με μάρτυρες επιτρέπεται σε κάθε περίπτωση</p> <p>α) αν υπάρχει αρχή έγγραφης Απόδειξης που πηγάζει από έγγραφο που έχει αποδεικτική δύναμη,</p> <p>β) αν υπήρχε φυσική ή ηθική αδυναμία να αποκτηθεί έγγραφο,</p> <p>γ) αν αποδεικνύεται ότι το έγγραφο που είχε συνταχθεί χάθηκε τυχαία,</p> <p>δ) αν από τη φύση της δικαιοπραξίας ή τις ειδικές συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε, και ιδίως αν πρόκειται για εμπορικές συναλλαγές δικαιολογείται η Απόδειξη με μάρτυρες.</p> <p>2. Όταν ο νόμος ή τα μέρη ορίζουν ότι για τη δικαιοπραξία χρειάζεται έγγραφο, είτε ως συστατικός είτε ως αποδεικτικός τύπος, η Απόδειξη της δικαιοπραξίας με μάρτυρες επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση της παραγράφου 1 εδαφ.γ`.</p>	<p>Αρθρο 395</p> <p>Όταν η απόδειξη με μάρτυρες αποκλείεται, δεν επιτρέπεται ούτε και η απόδειξη με δικαστικά τεκμήρια.</p>
<p>Αρθρο 395</p> <p>Όταν η Απόδειξη με μάρτυρες αποκλείεται, δεν επιτρέπεται ούτε και η Απόδειξη με δικαστικά τεκμήρια.</p>	<p>Αρθρο 396</p> <p>Με την επιφύλαξη των άρθρων 237 και 238, το δικαστήριο οφείλει να εξετάσει έναν τουλάχιστον από τους προτεινόμενους και παριστάμενους μάρτυρες για κάθε πλευρά. Σε περίπτωση ομοδικίας μπορεί να εξετασθεί ένας μάρτυρας για κάθε ομόδικο, αν τούτο κριθεί απαραίτητο λόγω διαφορετικών συμφερόντων.</p>
<p>Αρθρο 396</p> <p>Οπου ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά η Απόδειξη με μάρτυρες διεξάγεται έπειτα από</p>	

έκδοση πράξης, η οποία εκτός από τα αναφερόμενα στο άρθρο 341 παρ. 2 πρέπει να ορίζει και τον αριθμό των μαρτύρων που μπορεί να εξετάσει ο κάθε διάδικος. "Ο αριθμός των μαρτύρων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο για κάθε πλευρά. Σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς στην απόφασή του, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει τρεις μάρτυρες για κάθε πλευρά. Στις περιπτώσεις ομοδικίας μπορεί να ορίζεται ένας μάρτυρας για κάθε ομόδικο, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο".

***Τα εδάφια β`και γ` αντικαταστάθηκαν ως άνω με την παρ.10 του άρθρου 8 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88)

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 41 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ (από 16.9.2001) με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Άρθρο 397

Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2915/2001

Άρθρο 397

1. Ο διάδικος που διεξάγει Απόδειξη με μάρτυρες οφείλει είκοσι τέσσερις ώρες πριν από την ημέρα που ορίστηκε για την εξέταση των μαρτύρων να γνωστοποιήσει στον αντίδικο τα ονόματα των μαρτύρων που θα εξεταστούν. Η γνωστοποίηση πρέπει να περιέχει τα στοιχεία του άρθρου 118, καθώς και το όνομα, το επώνυμο το επάγγελμα, την κατοικία και την ακριβή διεύθυνση των μαρτύρων.

2. Αφού αρχίσει η εξέταση των μαρτύρων, κανένας από τους διαδίκους δεν μπορεί να γνωστοποιήσει μάρτυρες.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις των άρθρων 341 έως 345, 351 δεύτερο εδάφιο, 370 παρ.1, 389, 396, 397, 398 παρ.1, 403 παρ.5, 406 παρ.1, 412, 414 και 421 έως 431 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Άρθρο 398

Άρθρο 398

(1. Οι διάδικοι κλητεύουν τους μάρτυρες τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισμένη για την εξέτασή τους ημέρα. Η κλήση πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που ορίζει το άρθρο 118, καθώς και το δικαστήριο ή το δικαστή ενώπιον του οποίου θα εξεταστεί ο μάρτυρας, τον τόπο, την ημέρα και την ώρα που θα εξεταστεί).

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Η παράγραφος 1 ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 N.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

** Με το άρθρο 15 N.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

2. Οποιος καλείται να εξεταστεί ως μάρτυρας οφείλει να προσέλθει και να καταθέσει για τα πραγματικά γεγονότα που γνωρίζει.

3. Αν εκείνος που κλητεύθηκε να εξεταστεί μάρτυρας δεν προσέλθει αδικαιολόγητα, το δικαστήριο ή ο δικαστής με απόφασή του που καταχωρίζεται στα Πρακτικά ή στην έκθεση των καταδικάζουν να πληρώσει τα έξοδα που προξενήθηκαν από την απουσία του και μπορεί να τον καταδικάσουν και σε χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 205. Αν η απουσία του μάρτυρα πιθανολογείται ως δικαιολογημένη, το ίδιο δικαστήριο ή ο ίδιος δικαστής μπορούν να ανακαλέσουν την απόφαση αυτή, εφόσον το ζητήσει ο μάρτυρας μέσα σε είκοσι ημέρες αφότου του επιδόθηκε η απόφαση.

Άρθρο 399

Δεν εξετάζονται ως μάρτυρες

1) οι κληρικοί για όσα έμαθαν κατά την εξομολόγηση,

2) πρόσωπα τα οποία όταν έγινε το πραγματικό γεγονός που πρέπει να αποδειχθεί δεν είχαν το αισθητήριο για να το αντιληφθούν ή δεν έχουν ικανότητα να ανακοινώσουν αυτό που αντιλήφθηκαν,

"3) πρόσωπα που, όταν έγινε το πραγματικό γεγονός που πρέπει να αποδειχθεί, βρίσκονταν σε κατάσταση ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής που περιόριζε αποφασιστικά τη λειτουργία της κρίσης και της βούλησής τους ή που βρίσκονται σε μια τέτοια κατάσταση, όταν πρόκειται να εξετασθούν.

1. Όποιος καλείται να εξεταστεί ως μάρτυρας οφείλει να προσέλθει και να καταθέσει για τα πραγματικά γεγονότα που γνωρίζει.

2. Αν εκείνος που κλητεύθηκε να εξεταστεί μάρτυρας δεν προσέλθει αδικαιολόγητα, το δικαστήριο ή ο δικαστής με απόφασή του που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή στην έκθεση των καταδικάζουν να πληρώσει τα έξοδα που προξενήθηκαν από την απουσία του και μπορεί να τον καταδικάσουν και σε χρηματική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 205. Αν η απουσία του μάρτυρα πιθανολογείται ως δικαιολογημένη, το ίδιο δικαστήριο ή ο ίδιος δικαστής μπορούν να ανακαλέσουν την απόφαση αυτή, εφόσον το ζητήσει ο μάρτυρας μέσα σε είκοσι ημέρες αφότου του επιδόθηκε η απόφαση.

Άρθρο 399

Δεν εξετάζονται ως μάρτυρες

1) οι κληρικοί για όσα έμαθαν κατά την εξομολόγηση,

2) πρόσωπα τα οποία όταν έγινε το πραγματικό γεγονός που πρέπει να αποδειχθεί δεν είχαν το αισθητήριο για να το αντιληφθούν ή δεν έχουν ικανότητα να ανακοινώσουν αυτό που αντιλήφθηκαν,

3) πρόσωπα που, όταν έγινε το πραγματικό γεγονός που πρέπει να αποδειχθεί, βρίσκονται σε κατάσταση ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής που περιόριζε αποφασιστικά τη λειτουργία της κρίσης και της βούλησής τους ή που βρίσκονται σε μια τέτοια κατάσταση, όταν πρόκειται να εξετασθούν.

Άρθρο 400

Δεν εξετάζονται, όταν κληθότων ως μάρτυρες:

διανοητικής διαταραχής που περιόριζε αποφασιστικά τη λειτουργία της κρίσης και της βούλησης τους ή που βρίσκονται σε μία τέτοια κατάσταση, όταν πρόκειται να εξετασθούν".

*** Η περ. 3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 34 Ν.2447/1996 (Α 278).

Άρθρο 400

Δεν εξετάζονται, όταν ικληθούν ως μάρτυρες, 1) οι κληρικοί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους, καθώς και οι σύμβουλοι των διαδίκων, για τα πραγματικά γεγονότα που τους εμπιστεύτηκαν ή που διαπίστωσαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους για τα οποία έχουν καθήκοντα εχεμύθειας, εκτός αν το επιτρέψει εκείνος που τους τα εμπιστεύθηκε και εκείνος τον οποίο αφορά το απόρρητο, 2) δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί εν ενεργείᾳ ή όχι, για πραγματικά γεγονότα για τα οποία υπάρχει καθήκοντα εχεμύθειας, εκτός αν ο αρμόδιος υπουργός επιτρέψει να εξεταστούν, 3) πρόσωπα που μπορεί να έχουν συμφέρον από τη δίκη.

Άρθρο 401

Έχουν δικαίωμα να αρνηθούν να εξεταστούν ως μάρτυρες

1) οι κληρικοί, δικηγόροι συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους, καθώς και σύμβουλοι των διαδίκων, για τα γεγονότα που έμαθαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους,

2) οι συγγενείς κάποιου από τους διαδίκους εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή υιοθεσίας έως και τον τρίτο βαθμό σε ευθεία ή σε πλάγια γραμμή, εκτός αν έχουν τον ίδιο βαθμό συγγένειας με όλους τους διαδίκους, οι σύζυγοι και μετά τη λύση του γάμου, καθώς και οι μνηστευμένοι.

1) οι κληρικοί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους, καθώς και οι σύμβουλοι των διαδίκων, για τα πραγματικά γεγονότα που τους εμπιστεύτηκαν ή που διαπίστωσαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους για τα οποία έχουν καθήκοντα εχεμύθειας, εκτός αν το επιτρέψει εκείνος που τους τα εμπιστεύτηκε και εκείνος τον οποίο αφορά το απόρρητο,

2) δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί εν ενεργείᾳ ή όχι, για πραγματικά γεγονότα για τα οποία υπάρχει καθήκοντα εχεμύθειας, εκτός αν ο αρμόδιος υπουργός επιτρέψει να εξεταστούν.

Άρθρο 401

Έχουν δικαίωμα να αρνηθούν να εξεταστούν ως μάρτυρες

1) οι κληρικοί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, γιατροί, φαρμακοποιοί, νοσοκόμοι, μαίες, οι βοηθοί τους καθώς και σύμβουλοι των διαδίκων, για τα γεγονότα που έμαθαν κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους,

2) οι συγγενείς κάποιου από τους διαδίκους εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή υιοθεσίας έως και τον τρίτο βαθμό σε ευθεία ή σε πλάγια γραμμή, εκτός αν έχουν τον ίδιο βαθμό συγγένειας με όλους τους διαδίκους, οι σύζυγοι και μετά τη λύση του γάμου, καθώς και οι μνηστευμένοι.

Άρθρο 402

Ο μάρτυρας δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει

1) περιστατικά που μπορούν να δικαιολογήσουν τη δίωξη για αξιόποινη πράξη είτε του ίδιου είτε κάποιου προσώπου που συνδέεται μαζί του κατά το άρθρο 401-αριθ. 2, ή που θίγουν την τιμή του ή την τιμή των προσώπων αυτών,

2) περιστατικά που αποτελούν επαγγελματικό ή καλλιτεχνικό απόρρητο.

<p>Άρθρο 402</p> <p>Ο μάρτυρας δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει</p> <p>1) περιστατικά που μπορούν να δικαιολογήσουν τη διώξη για αξιόποινη πράξη είτε του ίδιουν, είτε κάποιου προσώπου που συνδέεται μαζί του κατά το άρθρο 401 αριθ. 2, ή που θίγουν την τιμή του ή την τιμή των προσώπων αυτών, ..</p> <p>2) περιστατικά που αποτελούν επαγγελματικό ή καλλιτεχνικό απόρρητο.</p> <p>Άρθρο 403</p> <p>1. Στην περίπτωση του άρθρου 399 η απαγόρευση να εξεταστεί ο μάρτυρας λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως ή αφού το ζητήσει κάποιος από τους διαδίκους.</p> <p>2. Ο διάδικος οφείλει να προτείνει το λόγο της μη εξέτασης του μάρτυρα κατά το άρθρο 400 πριν ορκιστεί.</p> <p>3. Ο μάρτυρας οφείλει να προτείνει το λόγο του άρθρου 401 για τον οποίο έχει δικαίωμα να αρνηθεί να μαρτυρήσει, καθώς και το λόγο του άρθρου 402 για τον οποίο δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει.</p> <p>4. Το δικαστήριο ή ο δικαστής ενώπιον του οποίου διεξάγεται η μαρτυρική Απόδειξη αποφασίζουν για τις περιπτώσεις των παραγράφων 1, 2 και 3 και αρκεί για αυτό η πιθανολόγηση.</p> <p>(5. Οταν περατωθεί η εξέταση του μάρτυρα, ο λόγος του άρθρου 400 για τη μη εξέτασή του μπορεί να προταθεί μόνο κατά τη μετ' Απόδειξη Συζήτηση εφόσον αποδεικνύεται εγγράφως).</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Η παράγραφος 5 ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p> <p>** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001,ΦΕΚ Α 203,ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.</p>	<p>Άρθρο 403</p> <p>1. Στην περίπτωση του άρθρου 399, η απαγόρευση να εξεταστεί ο μάρτυρας λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως ή αφού το ζητήσει κάποιος από τους διαδίκους.</p> <p>2. Ο διάδικος οφείλει να προτείνει το λόγο της μη εξέτασης του μάρτυρα κατά το άρθρο 400 πριν ορκιστεί.</p> <p>3. Ο μάρτυρας οφείλει να προτείνει το λόγο του άρθρου 401 για τον οποίο έχει δικαίωμα να αρνηθεί να μαρτυρήσει, καθώς και το λόγο του άρθρου 402 για τον οποίο δεν έχει υποχρέωση να καταθέσει.</p> <p>4. Το δικαστήριο ή ο δικαστής ενώπιον του οποίου διεξάγεται η μαρτυρική Απόδειξη αποφασίζουν για τις περιπτώσεις των παραγράφων 1, 2 και 3 και αρκεί για αυτό η πιθανολόγηση.</p> <p>Άρθρο 404</p> <p>Μάρτυρας που εμφανίζεται και αρνείται να καταθέσει, άν και υποχρεούται, μπορεί να καταδικαστεί από το δικαστήριο ή το δικαστή ενώπιον του οποίου διεξάγεται η απόδειξη, σε χρηματική ποινή κατά το άρθρο 205.</p> <p>Άρθρο 405</p> <p>Αν επιβάλλεται για ειδικούς λόγους να</p>
--	---

Άρθρο 404

Μάρτυρας που εμφανίζεται και αρνείται να καταθέσει αν και υποχρεούται, μπορεί να καταδικαστεί από το δικαστήριο ή το δικαστή ενώπιον του οποίου διεξάγεται η Απόδειξη, σε χρηματική ποινή κατά το άρθρο 205.

Άρθρο 405

Αν επιβάλλεται για ειδικούς λόγους να εξεταστούν ως μάρτυρες πρόσωπα που δεν συμπλήρωσαν το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας τους ή που έχασαν τα πολιτικά τους δικαιώματα επειδή έχουν καταδικαστεί, τα πρόσωπα αυτά εξετάζονται χωρίς να ορκιστούν.

Άρθρο 406

εξεταστούν ως μάρτυρες πρόσωπα που δεν συμπλήρωσαν το δέκατο τέταρτο έτους της ηλικίας τους ή που έχασαν τα πολιτικά τους δικαιώματα επειδή έχουν καταδικαστεί, τα πρόσωπα αυτά εξετάζονται χωρίς να ορκιστούν.

Άρθρο 406

Υπουργοί, αρχιερείς, πρεσβυτές και άλλοι διπλωματικοί υπάλληλοι ξένου κράτους επιφορτισμένοι με διπλωματική αποστολή εξετάζονται στην κατοικία τους, εκτός αν προτιμούν να προσέλθουν στο δικαστήριο. Στην κατοικία τους εξετάζονται επίσης και οι μάρτυρες που εμποδίζονται από αρρώστια ή γεράματα να εμφανιστούν.

("1. Στην περίπτωση του άρθρου 341 η εξέταση των μαρτύρων γίνεται ενώπιον του δικαστηρίου, το οποίο με την απόφαση για τις αποδείξεις ορίζει την ημέρα και την ώρα της εξέτασης. Αν η εξέταση απαιτεί πολύ χρόνο, ιδίως αν δεν μπορεί να περατωθεί σε μια συνεδρίαση, και το δικαστήριο διέταξε να διεξαχθεί από εισηγητή ή από εντεταλμένο δικαστή ή πρόξενο, αυτός ορίζει τόπο και χρόνο για την εξέταση των μαρτύρων, καθώς και τον αριθμό των μαρτύρων που θα εξετασθούν κάθε φορά. Σε περίπτωση αναβολής ο δικαστής οφείλει να ορίσει, μέσα στην προθεσμία που έχει ταχθεί, ημέρα και ώρα για την εξέταση των υπόλοιπων μαρτύρων. Αν η κατάθεση του μάρτυρα διακοπεί, η ημερομηνία για τη συνέχισή της ορίζεται το αργότερο μέσα σε ένα μήνα, χωρίς να υπολογίζεται ο χρόνος των δικαστικών διακοπών. Στην περίπτωση αυτή η συνέχιση της εξέτασης μπορεί να γίνει και πέρα από την προθεσμία. Όταν η εξέταση των μαρτύρων γίνεται ενώπιον του ειρηνοδίκη ως εντεταλμένου δικαστή, η παράσταση δικηγόρου δεν είναι υποχρεωτική, αν είναι τοποθετημένοι στην έδρα του ειρηνοδικείου δύο τουλάχιστον

δικηγόροι".)

*** Η παρ.1,η οποία είχε αντικατασταθεί με την παρ.11 του άρθρ.8 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88) και στη συνέχεια από την παρ.14 του άρθρου 3 του Ν. 2207/1994 (Α 65) ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.

*** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001,ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ Κατά την παρ.30 άρθρου 3 του Ν.2207/1994 (Α 65) " Οι διατάξεις των άρθρων 149, 341 και 406 παρ.1 του Κ.Πολ.Δ., όπως αντικαταστάθηκαν με το νόμο αυτόν, εφαρμόζονται και στη διεξαγωγή αποδείξεων που διατάχθηκαν υπό την ισχύ του ν.2145/1993. Διαδικαστικές πράξεις που έγιναν όσο ίσχυε η καταργούμενη ρύθμιση διατηρούν την ισχύ τους. Αποδείξεις για τις οποίες ορίστηκε δικάσμιος σε ρητή ημέρα, αν έχουν ματαιωθεί ή δεν έχουν ακόμη διεξαχθεί, μπορεί να επισπευσθούν από οποιονδήποτε διάδικο μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου και πρέπει να ολοκληρωθούν μέσα σε έξι το πολύ μήνες από την επίσπευση".

2. Υπουργοί, αρχιερείς, πρεσβευτές και άλλοι διτλωματικοί υπάλληλοι ξένου κράτους επιφορτισμένοι με διτλωματική αποστολή εξετάζονται στην κατοικία τους, εκτός αν προτιμούν να προσέλθουν στο δικαστήριο. Στην κατοικία τους εξετάζονται επίσης και οι μάρτυρες που εμποδίζονται από αρρώστια ή γεράματα να εμφανιστούν.

Άρθρο 407

Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας ερωτάται για το όνομα και το επώνυμο, τον τόπο που γεννήθηκε, την ηλικία, την κατοικία και το επάγγελμά του. Επίσης ερωτάται για την τυχόν συγγένειά του με τους διαδίκους και για κάθε άλλο περιστατικό που μπορεί να αποτελέσει λόγο για να μην εξεταστεί, ή να διαφωτίσει για τις σχέσεις του με τους διαδίκους και για την αξιοπιστία του.

Άρθρο 407

Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας ερωτάται για το όνομα και το επώνυμο, τον τόπο που γεννήθηκε, την ηλικία, (τη θρησκεία), την κατοικία και το επάγγελμά του. Επίσης ερωτάται για την τυχόν συγγένειά του με τους διαδίκους και για κάθε άλλο περιστατικό που μπορεί να αποτελέσει λόγο για να μη εξεταστεί, ή να διαφωτίσει για τις

Άρθρο 408

σχέσεις του με τους διαδίκους και για την αξιοπιστία του.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι λέξεις "τη θρησκεία" διαγράφονται από 16.9.2001, με την παρ.7 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 106/29.5.2001.

** Με το άρθρο 15 Ν.2943/2001, ΦΕΚ Α 203, ο χρόνος έναρξης ισχύος του Κεφαλαίου Α του Ν.2915/2001 μετατέθηκε στην 1η Ιανουαρίου 2002.

Άρθρο 408

"1. Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας οφείλει να ορκισθεί. Προς τούτο ερωτάται, αν πρόκειται να δώσει θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο.

2. Ο τύπος του χριστιανικού όρκου είναι "Ορκίζομαι ενώπιον του Θεού να πω ευσυνείδητα όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτε". Αν ο μάρτυρας πιστεύει σε γνωστή θρησκεία ή δόγμα, που ορίζει άλλο τύπο όρκου, δίνει τον όρκο σύμφωνα με αυτόν τον τύπο.

3. Ο πολιτικός όρκος δίνεται ως διαβεβαίωση με τον εξής τύπο "Δηλώνω στην τιμή και στη συνείδησή μου πως θα πω όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτε"."

*** Οι παρ. 1, 2 και 3 αντικαθίστανται ως άνω (από 16.9.2001), με την παρ.8 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 106/29.5.2001 Έναρξη ισχύος από 1.1.2002 (Ν.2943/2001,άρθρ.15)

4. Οι κληρικοί κάθε Θρησκεύματος ορκίζονται διαβεβαιώνοντας στην ιεροσύνη τους.

5. Αν ο μάρτυρας δεν έχει χέρια, επαναλαμβάνει τον όρκο που διαβάζει ο δικαστής.

6. Κουφοί, άλαλοι και κωφάλαλοι ορκίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 253.

Άρθρο 409

1. Πριν εξεταστεί ο μάρτυρας οφείλει να ορκιστεί. Προς τούτο ερωτάται, αν πρόκειται να δώσει θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο.

2. Ο τύπος του θρησκευτικού όρκου είναι <<Ορκίζομαι ενώπιον του Θεού να πω ευσυνείδητα όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψω τίποτα>>. Αν ο μάρτυρας πιστεύει σε γνωστή θρησκεία ή δόγμα, που ορίζει ιδιαίτερο τύπο όρκου, δίνει τον όρκο σύμφωνα με αυτόν τον τύπο.

3. Ο πολιτικός όρκος δίνεται ως διαβεβαίωση με τον εξής τύπο «Δηλώνω στην τιμή και στη συνείδησή μου πως θα πω όλη την αλήθεια και μόνον την αλήθεια, χωρίς να προσθέσω ούτε να κρύψει τίποτε».

4. Οι κληρικοί κάθε Θρησκεύματος ορκίζονται διαβεβαιώνοντας στην ιεροσύνη τους.

5. Αν ο μάρτυρας δεν έχει χέρια, επαναλαμβάνει τον όρκο που διαβάζει ο δικαστής,

6. Κουφοί, άλαλοι και κωφάλαλοι ορκίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 253.

Άρθρο 409

1. Οι μάρτυρες εξετάζονται χωριστά και μόνο αν κριθεί απαραίτητο μπορούν να εξεταστούν σε αντιπαράσταση με άλλους μάρτυρες ή και με τους διαδίκους. Οι μάρτυρες καταθέτουν προφορικά και μπορούν, κατά την κρίση του δικαστή, να χρησιμοποιούν σημείωμα για να βοηθήσουν τη μνήμη τους.

2. Ο μάρτυρας οφείλει να δηλώσει πώς έμαθε αυτά που καταθέτει, και αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν έχει άμεση αντίληψη, οφείλει να δηλώνει και το

1. Οι μάρτυρες εξετάζονται χωριστά και μόνο αν κριθεί απαραίτητο μπορούν να εξεταστούν σε αντιπαράσταση με άλλους μάρτυρες ή και με τους διαδίκους. Οι μάρτυρες καταθέτουν προφορικά και μπορούν, κατά την κρίση του δικαστή, να χρησιμοποιούν στημείωμα για να βοηθήσουν τη μνήμη τους. 2. Ο μάρτυρας οφείλει να δηλώσει πως έμαθε αυτά που καταθέτει και αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν έχει άμεση αντίληψη οφείλει να δηλώνει και το πρόσωπο από το οποίο πληροφορήθηκε όσα καταθέτει. 3. (Ο εισηγητής ή ο εντεταλμένος δικαστής) Το δικαστήριο μπορεί να απαγορεύει τις ερωτήσεις των διαδίκων ή των πληρεξουσίων τους προς το μάρτυρα, αν είναι έκδηλα άσκοπες ή έξω από το θέμα, και κηρύσσουν περατωμένη την εξέταση του μάρτυρα, όταν κρίνουν ότι κατέθεσε όλα όσα γνωρίζει για τα αποδεικτέα.	πρόσωπο από το οποίο πληροφορήθηκε όσα καταθέτει. 3. Το δικαστήριο μπορεί να απαγορεύει τις ερωτήσεις των διαδίκων ή των πληρεξουσίων τους προς το μάρτυρα, αν είναι έκδηλα άσκοπες ή έξω από το θέμα, και κηρύσσει περατωμένη την εξέταση του μάρτυρα όταν κρίνουν ότι κατέθεσε όλα όσα γνωρίζει για τα αποδεικτέα.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ Στην παράγραφο 3 οι λέξεις "Ο εισηγητής ή ο εντεταλμένος δικαστής" αντικαθίστανται με τις λέξεις "Το δικαστήριο" με την παρ.8 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 106/29.5.2001. Έναρξη ισχύος από 1.1.2002 (Ν.2943/2001,άρθρ.15)

Άρθρο 410

"Άρθρο 410

Οι καταθέσεις μαρτύρων καταχωρίζονται στα Πρακτικά, στα οποία πρέπει να αναφέρονται η όρκιση του μάρτυρα και οι τυχόν ενστάσεις των διαδίκων."

*** Το άρθρο 410 αντικαταστάθηκε ως άνω από 16.9.2001, με την παρ.9 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 106/29.5.2001. Έναρξη ισχύος από 1.1.2002 (Ν.2943/2002,άρθρ.15)

Άρθρο 411

Άρθρο 410

Οι καταθέσεις μαρτύρων καταχωρίζονται στα πρακτικά, στα οποία πρέπει να αναφέρεται η όρκιση του μάρτυρα και οι τυχόν ενστάσεις των διαδίκων.

Άρθρο 411

Το δικαστήριο μπορεί ύστερα από αίτηση ή και αυτεπαγγέλτως να διατάξει να εξεταστεί και πάλι ένας μάρτυρας, αν αυτό χρειάζεται για να συμπληρωθεί, ή να διευκρινιστεί η κατάθεση ή αν το δικαστήριο κρίνει πως ο μάρτυρας αρνήθηκε αδικαιολόγητα να καταθέσει επάνω σε ορισμένο θέμα. Στις περιπτώσεις αυτές ο μάρτυρας δεν ορκίζεται και πάλι.

Άρθρο 412

<p>Το δικαστήριο μπορεί ύστερα από αίτηση ή και αυτεπαγγέλτως να διατάξει να εξεταστεί και πάλι ένας μάρτυρας αν αυτό χρειάζεται για να συμπληρωθεί ή να διευκρινιστεί η κατάθεση ή αν το δικαστήριο κρίνει πως ο μάρτυρας αρνήθηκε αδικαιολόγητα να καταθέσει σε ορισμένο θέμα. Στις περιπτώσεις αυτές ο μάρτυρας δεν ορκίζεται και πάλι.</p>	<p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2915/2001</p>
<p>Άρθρο 412</p> <p>Κάθε διάδικος μπορεί να παραιτηθεί από την εξέταση ενός μάρτυρα που αντός γνωστοποίησε, εφόσον δεν άρχισε η εξέτασή του.</p> <p>*** Το άρθρο 412 ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ από 1.1.2002 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001 και Ν.2943/2002,άρθρ.15.</p>	<p>Άρθρο 413</p> <p>Οι σχετικές διατάξεις με τους μάρτυρες εφαρμόζονται και όταν, για να αποδειχθούν περασμένα πραγματικά γεγονότα, εξετάζονται πρόσωπα που τα αντιλήφθηκαν με βάση τις ειδικές γνώσεις τους.</p>
<p>Άρθρο 413</p> <p>Οι σχετικές διατάξεις με τους μάρτυρες εφαρμόζονται και όταν, για να αποδειχθούν περασμένα πραγματικά γεγονότα, εξετάζονται πρόσωπα που τα αντιλήφθηκαν με βάση τις ειδικές γνώσεις τους.</p>	<p>Άρθρο 414</p> <p>Καταργήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2915/2001</p>
<p>Άρθρο 414</p> <p>Αν οι μάρτυρες εξετάστηκαν στο δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση, η Συζήτηση της υπόθεσης αρχίζει αμέσως μετά την εξέταση.</p> <p>*** ΠΡΟΣΟΧΗ Οι διατάξεις του άρθρου 414 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 16.9.2001 με την παρ.1 άρθρ.14 Ν.2915/2001, ΦΕΚ Α 109/29.5.2001.</p> <p>ΤΙΤΛΟΣ VI ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ</p>	<p>Τίτλος VI ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ</p> <p>Άρθρο 415</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το δικαστήριο μπορεί να εξετάσει έναν ή περισσότερους διαδίκους για την αλήθεια των πραγματικών γεγονότων. 2. Αν ο διάδικος είναι πρόσωπο ανίκανο να παρίστανται στο δικαστήριο, μπορεί κατά την κρίση του δικαστηρίου να εξεταστεί είτε εκείνος που τελεί υπό επιμέλεια, εκτός αν

<p>Άρθρο 415</p> <p>«1. Το δικαστήριο μπορεί να εξετάσει έναν ή περισσότερους διαδίκους για την αλήθεια των πραγματικών γεγονότων.»</p> <p>*** Η παράγραφος 1 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 39 Ν.3994/2011, ΦΕΚ Α 165/25.7.2011.</p> <p>2. Αν ο διάδικος είναι πρόσωπο ανίκανο να παρίσταται στο δικαστήριο, μπορεί κατά την κρίση του δικαστηρίου να εξεταστεί είτε εκείνος που τελεί υπό επιμέλεια, εκτός αν δεν έχει συνείδηση των πράξεών του ή αν δεν συμπλήρωσε το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας του, είτε ο νόμιμος αντιπρόσωπός του είτε και οι δύο.</p> <p>3. Αν ο διάδικος είναι νομικό πρόσωπο, μπορεί να εξεταστεί όποιος το εκπροσωπεί στο δικαστήριο ή κάποιο άλλο μέλος της διοίκησής του.</p> <p>4. Αν διεξάγει τη δίκη ο σύνδικος πτώχευσης, μπορούν να εξεταστούν είτε ο σύνδικος είτε ο πτωχός είτε και οι δύο.</p> <p>Άρθρο 416</p> <p>Η εξέταση των διαδίκων διατάσσεται ύστερα από αίτηση κάποιου από τους διαδίκους ή αυτεπαγγέλτως και διεξάγεται κατά τις διατάξεις για την εξέταση μαρτύρων.</p> <p>Άρθρο 417</p> <p>1. Οι διάδικοι εξετάζονται χωρίς να ορκιστούν, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να διατάξει να εξεταστεί με όρκο ο διάδικος για όλα ή μερικά από τα αμφισβητούμενα γεγονότα. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να καλέσει το διάδικο που εξετάστηκε ήδη χωρίς όρκο να βεβαιώσει με όρκο την κατάθεσή του ολόκληρη ή μέρος της. Ο δικαστής επισημαίνει τη δυνατότητα αυτήν στο διάδικο που εξετάζει πρίν να αρχίσει η εξέτασή του. Η ένορκη εξέταση δεν επιτρέπεται σχετικά με γεγονότα που αποτελούν για εκείνον που ορκίζεται πράξη αξιόποινη ή ανήθικη.</p> <p>2. Δεν μπορούν να εξεταστούν με όρκο για το ίδιο γεγονός οι διάδικοι που αντιδικούν.</p> <p>Άρθρο 418</p> <p>Δεν εξετάζονται με όρκο όσοι έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα για ψευδορκία ή για ψευδομαρτυρία.</p> <p>Άρθρο 419</p>
--

<p>γεγονότα που αποτελούν για εκείνον που ορκίζεται πράξη αξιόποινη ή ανήθικη.</p> <p>2. Δεν μπορούν να εξεταστούν με όρκο για το ίδιο γεγονός οι διάδικοι που αντιδικούν.</p>	<p>1. Η μη εμφάνιση κάποιου διάδικου στη δικάσμω που ορίστηκε για την εξέταση του ή η άρνησή του να καταθέσει δεν εμποδίζει να εξεταστεί άλλος διάδικος που εμφανίστηκε.</p> <p>2. Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν εξαναγκαστικά μέτρα για να υποχρεωθεί ο διάδικος να προσέλθει και να εξεταστεί.</p>
<p>Άρθρο 418</p> <p>Δεν εξετάζονται με όρκο όσοι έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα για ψευδορκία ή για ψευδομαρτυρία.</p>	<p>Άρθρο 420</p>
<p>Άρθρο 419</p> <p>1. Η μη εμφάνιση κάποιου διαδίκου στη δικάσμω που ορίστηκε για την εξέτασή του ή η άρνησή του να καταθέσει δεν εμποδίζει να εξεταστεί άλλος διάδικος που εμφανίστηκε.</p> <p>2. Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν εξαναγκαστικά μέτρα για να υποχρεωθεί ο διάδικος να προσέλθει και να εξεταστεί.</p>	<p>Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την κατάθεση των διαδίκων, ένορκη ή χωρίς όρκο, την αδικαιολόγητη μη εμφάνιση του διαδίκου που κλητεύθηκε να εξεταστεί, με όρκο ή χωρίς όρκο, την άρνησή του να καταθέσει ή να απαντήσει στις ερωτήσεις που του υπέβαλαν, καθώς και τη διαφορά ανάμεσα στην ένορκη και τη χωρίς όρκο προηγούμενη κατάθεσή του.</p>
<p>Άρθρο 420</p> <p>Το δικαστήριο εκτιμά ελεύθερα την κατάθεση των διαδίκων, ένορκη ή χωρίς όρκο, την αδικαιολόγητη μη εμφάνιση του διαδίκου που κλητεύθηκε να εξεταστεί, με όρκο ή χωρίς όρκο, την άρνησή του να καταθέσει ή να απαντήσει στις ερωτήσεις που του υπέβαλαν, καθώς και τη διαφορά ανάμεσα στην ένορκη και τη χωρίς όρκο προηγούμενη κατάθεσή του.</p>	<p>Καταργήθηκαν τα άρθρα 421-431 με το άρθρο 14 παρ. 1 του Ν. 2915/2001 περί όρκου</p>
<p>ΤΙΤΛΟΣ VII</p> <p>ΟΡΚΟΣ</p>	<p>Τίτλος VII Ένορκες βεβαιώσεις</p> <p>Άρθρο 421</p> <p>Οι διάδικοι μπορούν να προσάγουν προαποδεικτικώς ένορκες βεβαιώσεις, εφόσον αυτές λαμβάνονται ενώπιον του ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου της έδρας του δικαστηρίου ή της κατοικίας ή της διαμονής του μάρτυρα ή ενώπιον του προξένου της κατοικίας ή της διαμονής του μάρτυρα κατά τη διαδικασία των επόμενων άρθρων.</p>
<p>Άρθρο 421</p> <p>1. Κάθε διάδικος μπορεί σε κάθε στάση της</p>	